

EESTI SPORDI infoleht

Spordibaasid kerkivad lk 3-5

Foto: Jarek Jędrzejak / SL Õhtuleht

Kergejõustik korrastab ridulk 7

EOK seminaril esinesid tipploktorid . . .lk 8

Spordiprojektide koostamisestlk 9

Liikumisharrastuse kasvu võti on baasides

Eestikeelset spordibaase käsitlevat teksti (statistikat, analüüse, strateegiaid, projekte) tuleb otsida kui nõela heinkuhjast. Mingil määral on olemas statistikat, sedagi kujul, mis ei võimalda terviklikku analüüsi.

Soomlaste analoogset materjali otsides pole probleemi, sest kõik on saadaval ka internetis: baaside registrid ja statistika (<http://www.sport.jyu.fi/lipas/>), riiklik strateegia (<http://www.minedu.fi/opm/liikunta/liikuntapaikat.html>), spordi keskliidu poliitika liikumise osas (<http://www.slu.fi/liikuntapaikat>), liikumis- ja sporditeadus (<http://www.jyu.fi/liikunta/>), liikumise virtuaalne raamatukogu (<http://www.jyu.fi/library/virtuaalikirjasto/roads/liikunta.htm>) jne, jne.

Millised on soomlaste tähelepanekud?

Liikumisharrastus sõltub suuresti lähiümbruses pakutavatest võimalustest. Parkide ja hooivide mänguväljakute kasutajad elavad ligi sajaprotsendiliselt kahe kilomeetri raadiuses.

Teatud grupid – lapsed, perekonnad ja vanurid – tunnevad end hästi eeskätt koduümbruses. Kuna laste üks olulisemaid kokkupuutepunkte vanematega on liikumine, tuleb selle tarvis planeerida kohad nii, et terve pere saaks koos liikuda. Kui vaadata laste liikumisharjumusi, võib teha veelgi konkreetsemad järeldusi. 2–6-aastased lapsed ei lähe koduuksest kaugemale kui 50 meetrit; 7–9-aastased püsivad 400 meetri raadiuses. Vahemaad kodu ja liikumispaikade vahel on uuemates uuringutes märkimisväärselt liikumisharrastuse taastuseks juba 30 protsendile vastajaist.

Siit saab teha (vähemalt) kaks järeldust: esiteks, sportimispaigad peaks rajama inimeste vajadustest ja harjumustest lähtudes, mitte vastupidi. Ehk teisisõnu – liikumispaigad tuleb ehitada elukohtade lähedusse, mitte mõtlema kõigepealt sellele, kuidas inimene sportimispaiga juurde saada.

Soomes on viimasel ajal kasutusele võetud mõiste "lähiliikumispaike", mis tähendab elukoha vahetus läheduses asetsevat mitmekülgset ning turvalist laste ja noorte liikumispaika. Lähiliikumispaiigad on näiteks väikeväljakud, pallimänguseinad, sesoonsed uis- ja hokiplatsid; kergejõustikualade harrastamiseks sobivad paigad, suusa- ja terviserajad, ekstrimeordialade rajatised, koolide ja lasteaedade hooivid, mänguväljakud ja pargid.

Elanikkonna liikumisharrastust suurendab seegi, kui igapäevaliikumise ja liikumisharrastuse lähtekohad võetakse arvesse elamuehituse, tööpaikade, aga ka teenindus- ja avaliku sektori asukohtade, samuti liikluskeemi ja infrastruktuuri planeerimises. Ka erivajadustega inimeste probleeme tuleb liikumispaikade rajamisel arvesse võtta.

Ent kuidas meil liikumispaikade probleem lahendada ja leitud lahendusi ka rakendada?

Kõigepealt peaksid küsimusega seotud osapooled (kultuuriministeerium, sotsiaalministeerium, haridusministeerium, olümpiakomitee jne) leidma aega istuda ühise laua taha, et määratleda probleemi olemus.

Seejärel tuleks võimalikult täpselt kaardistada Eestimaa spordi- ja liikumispaigad ning ühtlasi viia läbi uuring inimeste ja inimgruppide liikumisharjumustest ja -vajadustest.

Statistika ja uuringu põhjal saaks teha analüüsi sellest, mis meil olemas on, kuidas olemasolevat paremini rakendada ning mida juurde vajaksime.

Analüüsi põhjal oleks võimalik koostada põhjalik liikumisharrastuse arenguprogramm ning hakata seda ellu viima.

Kes võtab initsiatiivi?

Lilleküla jalgpallistaadioni või Saku Suurhalli vajalikkuses kahtlevad vähesed, samas pole teada, kuidas need mõjutavad elanikkonna spordi- ja liikumisharrastust, sporti tervikuna. Ajal, mil Eestisse on kerkimas esimesed kaasaegsed spordi suurrajatised, ei oska keegi öelda, milliseid spordiehitisi Eestisse tegelikult vaja oleks.

Põhjalikul analüüsil põhineva spordistrateegia puudumine ei võimalda adekvaatselt hinnata vajadust spordi- ja liikumispaikade järele ega koostada selget visiooni spordiehitiste rajamiseks. Kuni nägemus puudub, sõltub spordibaaside sünd eelkõige üksikindiviidide tahtmisest, lobbyvoimetest ja/või bürokraatide suvast.

A – aktuaalne

Persoon: Toomas Merila 6

Audentese Spordikooli sporditöö juhataja Toomas Merila kinnitab, et endine Tallinna Spordigümnaasium – nüüdse nimega Audentese Spordikool – hakkas tööle nii, nagu tema seda oma ideaalis kujutles.

Alaliit: kergejõustik 7

Veel poolteist aastat tagasi oli Eesti Kergejõustikuliit täbaras seisus: kummitasid võlad, maine polnud kiita ja alalisised suhted sassis. Kergejõustikuliidu peasekretäri Peeter Tishleri sõnul on tänaseks olukord muutunud paremuse suunas ning selle tagatiseks peab ta efektiivset tööd. "Kõik toona seatud eesmärgid said täidetud," kinnitab Tishler.

B – organisatsioonid

EOK seminar 8

Viimastel aastatel Eesti vastupidavusalade sportlaste saavutatud väljapaistvad tulemused olid peamiseks ajendiks 30.–31. maini Käärikul toimunud rahvusvahelise vastupidavusalade seminari "Kaasaegse vastupidavustreeningu põhilised ja arengusuunad" korraldamiseks. Seminaril, mis toimus EOK, Tartu Ülikooli, Eesti Kergejõustikuliidu ja Eesti Suusaliidu ühistel jõupingutustel, osales kahel päeval üle 120 inimese, kes on tegevad tipp-sportlaste ettevalmistuse ühes või teises sektoris: treenerid, sportlased, spordiariidid, sporditeadlased, ülikoolide õppejõud, spordijuhid.

ESK ja EOK infotunnid 9

15. mai infotunnis võorustati külalisi, kellelt saadi häid ettepanekuid ja väärt nõu. Maikuu viimases infotunnis andis EOK peasekretär Toomas Tõnise ülevaate 23. mail toimunud olümpiakomitee ja spordi keskliidu ühise koosoleku põhilistest küsimustest.

Teised asutused, organisatsioonid ja alad 11

Kultuuriministeerium, judo, sumo, suusatamine, motorsport.

C – nõuanne

Projekti koostamine 9

Projekt on tegevuste kogum, mida seob omavahel teatud ajaperiood ja mida viiakse ellu spetsiifilise eesmärgi või eesmärkide saavutamiseks. Projekt on adresseeritud konkreetsele probleemile; on suunatud konkreetsele eesmärgile, mis oleks lõpuni käsitletud kindlas iseloomus; omab konkreetseid alguse ning lõpu dateeringuid; omab fundeerimispiranguid; tarbib ressursse (näit. raha, inimesed, töövahendid); sisaldab midagi uut ning erilist.

D – rahvusvaheline

Maailma spordiajakirjanikud kohtusid Torontos 12

23.–27. mail Kanadas Torontos toimunud maailma spordiajakirjanike ühendava organisatsiooni AIPS 64. kongressil oli delegaate 69 riigist, sealhulgas Eestist. AIPS-i presidendiks valiti veel neljaks aastaks tagasi türkklane Togay Bayatli.

Taani sport on organisatsioonide liitmisest vaid võitnud 13

Kopenhaagenis toimunud Põhjamaade spordiajakirjanike kongressil oli tähelepanu keskmes Taani sport, eelkõige jalgpall, ja seoses Lahti suusatamise maailmameistrivõistlustega esile kerkinud dopinguküsimus.

X – info

Sünnipäevad ja kalender 14

E – kommentaar

ÜRO on kuulutanud tänavuse aasta Rahvusvaheliseks Vabatahtlike Aastaks. Sellest ideest on kantud ka 27.–29. juunini Tallinnas toimuv 15. Euroopa spordikonverents. Kolme päeva jooksul otsivad ligi 150 delegaati 30 maalt vastust küsimusele, mis sisaldub ka konverentsi teemas – "Sports volunteer – quo vadis?" Konverentsil peetakse paarkümmend ettekannet, lisaks toimub seoses konverentsiga teisi üritusi.

Eesti Spordi Infolehe kommentaaris vaatleb Eesti Spordi Keskliidu aseesimees Mait Arvisto vabatahtlikkuse kandja, kolmanda sektori kohta ja rolli spordis.

EESTI SPORDI infoleht

Eesti Spordi Infoleht Juuni 2001, nr. 4 (4)
Ilmub alates 2001. a.

Vastutav toimetaja: Sven Sommer sven@eok.ee

Väljaandjad:

Eesti Olümpiakomitee
Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 3726398081
3726398082
3726398772
Faks 3726398773
E-post eok@online.ee
www www.eok.ee

Eesti Spordi Keskkliit
Regati pst 1, 11911 Tallinn
Tel. 3726398050
3726398051
Faks 3726398053
E-post esk1@esk1.spin.ee
www www.sport.ee

Paber: Antalis Team
Betooni 6
11415 Tallinn
Tel. 3726201562
Faks 3726201572
www www.antalis.ee

Trükk: Akadeemia Trükk
Türi 6a, 11313 Tallinn
Tel. 372 6512444
Faks 372 6512455
E-post aktrykk@uninet.ee
www www.uninet.ee/~aktrykk

Kujundus: Gromit E.S.T.
Akadeemia tee 21
12618 Tallinn
Tel. 3726397075
Faks 3726397074
E-post info@est.ee

Spordibaaside poliitikas puudub selge visioon

SVEN SOMMER

Lilleküla jalgpallistaadioni või Saku Suurhalli vajalikkuses kahtlevad vähesed, samas pole teada, kuidas need mõjutavad elanikkonna spordi- ja liikumisharrastust, sporti tervikuna. Ajal, mil Eestisse on kerkimas esimesed kaasaegsed spordi suurrajatised, ei oska keegi öelda, milliseid spordiehitisi Eestis tegelikult vaja oleks.

Põhjalikul analüüsil põhineva spordistrateegia puudumine ei võimalda adekvaatselt hinnata vajadust spordi- ja liikumispaike järele ega koostada selget visiooni spordiehitiste rajamiseks. Kuni nägemus puudub, sõltub spordibaaside sünd eelkõige üksikindiviidide tahtmisest, lobbyvoimetest ja/või bürokraatide suvast.

Spordirajatis pole vaid staadion

Seni on nii lobistide kui otsustajate nägemus toetanud eelkõige tippspordisuunitlusega baaside kerkimist. Tippspordibaasid on küll nähtavad, ent ei lahenda oluliselt liikumisega seotud probleeme. Vaid tippspordist lähtuvat mõtteviisi kultiveerides võime vabalt astuda sama reha otsa nagu soomlased viimasel paaril aastakümnel, mil naabermaal rajati õhinaga tippspordibaase, kuid unustati tavainimeste ja eriti laste liikumis- ja sportimisvajadused. Viimased põhjanaabrite liikumisalased uurimused ongi näidanud – kuigi Soomes on maailma kõrgemaid liikumispaike suhtarvusid (30 000 liikumispaike ehk 170 inimest liikumispaike kohta), on laiale tarbijaskonnale mõeldud multifunktsionaalsed baase ikkagi vähe.

Soomlased tegid paar aastat tagasi spordipoliitikas tõsisid korrektsioone ning hindasid ümber senised suhtumised ja väärtused. Nii oleks meilgi alustuseks oluline teha selgeks vähemalt kaks asja. Esiteks, tipp-sport on vaid üks spordi osa, ehkki kõige nähtavam. Teiseks, spordirajatistest rääkides ei saa silmas pidada ainult spordihalle ja

staadione, vaid ka terviseradu ja jalgrattateid, õigem olekski kõnelda sportimis- ja liikumispaikest. Viimased, eriti lihtsamad liikumispaike ongi jäänud meil täna unarusse.

Suured baasid nagu Lilleküla jalgpallistaadion või Saku Suurhall annavad küll tuge teatud alade arengule ning mõjuvad kosutavalt pealtvaatajatele, kuid liikumisharrastusega seotud probleemide lahendus algab koduõuest ja koolihoovist.

Sestap on vaja väiksemaidki liikumispaike, sportimistingimuste parandamist ka väljaspool Tallinna. Vaid sedasi on võimalik saada elanikkonna tervisliku seisundi näitajad ülesmäge liikuma ning klubidel ja kogu spordisüsteemil jalad alla.

Suuremaid baase 300 ringis

Täna puudub usaldusväärne statistika sportimispaikadest Eestimaal. Kultuuriministeeriumis valmib sealse peaspetsialisti Margus Jurkatami käe all spordibaaside (elektroniline) kataloog/register, mis tulevikus ressursside juhtimisel kindlasti vajalik, ent põhjalikuma analüüsi tegemiseks napiks jääb.

Jurkatami süstematiseeritud andmete alusel saab eelkõige ülevaate maakondades paiknevate spordiehitiste (staadionide, lasketiirude, ujulate, terviseradade jne) arvust, juriidilisest kuuluvusest, pakutavatest võimalustest ja tingimustest (hind, lahtioleku ajad jne) ning ka kontaktandmetest. Kasutatavuse ja kasutajate parameetrite kohta esialgu andmed puuduvad.

"Loodan väga, et veel sel aastal hakkame koguma spordirajatiste kohta põhjalikum informatsiooni. Kavas on koostada nn spordiringide kaart, mis annaks selgituse, millise vahemaa tagant üks või teine objekt paiknema peaks," räägib Jurkatam tulevikuplaanidest ning lisab, et praegused andmed on kavas ka "internetiseerida", süsteemi loomisega tegeleb ministeeriumi arvutispets Marika Ahven.

"Eestimaal on üldse üle mitme tuhande igasuguse spordirajatise, alates väikesest mänguväljakust ja lõpetades moodsa spordikeskusega," kinnitab Eesti Tervise- ja spordi Ühenduse peasekretär Rein Meijel.

FC Flora jalgpallikompleks Lillekülas

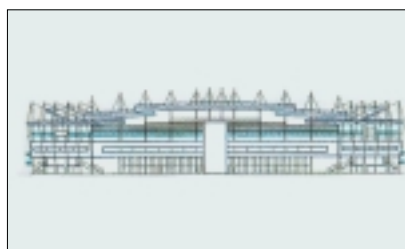
Kompleks koosneb peastaadionist, neljast varuväljakust ja kunstmuruga sisehallist. Peastaadion mahutab 15 000 pealtvaatajat ja 40 VIP-looži, millest oli juunikuuks müüdnud üle poolte. Staadionil on viis korrust. Neist teisel, neljandal ja viiendal asetsevad publikutribüünid, esimesel kauplused ja bürooruumid ning kolmandal meedia- ja VIP-boksid.

Kogumaksumus 170 miljonit krooni, millest FIFA-lt tuleb 30 miljonit, UEFA-lt 10 miljonit, Eesti riigilt 12 miljonit, FC Floralt 42 miljonit (sellist umbes 30 miljonit loožide müügist), Tallinna linnalt 46 miljonit infrastruktuuri väljaehitamiseks.

Juunikuus, mil eelarvest oli kulunud 110 miljonit, hakkasid liikuma jutud, et staadioni väljaehitamine võib minna kallimaks. Kahtlusi kinnitas ka FC Flora president Aivar Pohlak, kes lisas, et enamik ehituseks jäänud rahast kulub staadionile veel ühe korruse juurdeehitamiseks, samuti staadioni ümbrusse korraliku infrastruktuuri rajamiseks.

Pingelise eelarve leevendamiseks tegi Tallinna linnavalitsus volikogule ettepaneku eraldada lisaeelarvest 15 miljoni krooni Lilleküla jalgpallistaadionil osaluse ostmiseks. Võimalik eraldatav 15 miljonit krooni kuluku staadioni katuse ja valgustuse väljaehitamiseks.

Pohlaku sõnul soovitakse staadionist kujundada koht, kus inimestele pakutakse spordi ja puhkamise osas täis-teenindust. Nii rajatakse staadionile kavade kohaselt tervisekeskus, kauplused, ilusalong, juuksur, konverentsisaalid ning eeldatavasti staadioni küljele alla ka hotell.

FC Flora jalgpallikompleks

Asula 4B, 4C, 11312 Tallinn

- Tegevushoode: aastaringsest
- Jalgpall, aeroobika
- 1 jalgpalli peaväljak, 4 harjutusväljakut, 1 kunstkattega jalgpalliväljak
- Pesemisvõimalused, 4 sauna, 4 sauna VIP-bokside
- Kohvikud avatud ürituste ajal
- Meditsiinipunkt, massaaž, puhkeruudid
- Parklad
- Valmib juunis 2001

Vähegi asisemate liikumispaikade arvuks on pakutud tuhatkond, Meijeli initsiatiivil juunis ilmunud "Eesti spordiehitiste ja tervisekeskuste kataloogi" mahtusid need 313 spordiehitist ja tervisekeskust, mis on suuremad.

Opereeritagu milliste numbritega tahes, üks on selge – 1500–4000 inimest baasi kohta on drastiliselt suur arv seda- või teistpidi vaadates.

Eesti ligi tuhandest spordiehitistest on 93% munitsipaalomandis, ülejäänud riigi- ja eraomandis.

Riiklikud spordibaasid on Eesti Olümpia Õpetreeningkeskus Tehvandi, Põlva Spordihooned, Elva Laskesportibaas (alates maikuust Tartumaa Tervisespordikeskus) ja Jõulumäe Tervisekeskus. Neist kaks viimast on valitsus- asutuse hallatavad riigiasutused ehk alluvad

maavalitsusele, mitte ministeeriumile. Kuna Põlva anti kultuuriministeeriumi haldusest kaitseministeeriumi haldusesse, siis on Tehvandi ainuke kultuuriministeeriumi hallatav baas.

Riigi osalusega spordiasutused on Tallinna Olümpiapurjespordikeskus, Kääriku-Tehvandi Olümpiakeskus ja Saku Suurhall.

Kõikide nimetatud baaside seisund on kultuuriministeeriumi asekancleri Siim Suklese hinnangul keskmiselt rahuldav. "Paremini on läinud Tehvandi ja Jõulumäel, kus hooned ning muud vahendid paremas seisus. Nende eelarvest moodustavad suure osa omavahendid, ehk mida osavalt nad oskavad ise juurde teenida, seda paremini neil läheb," ütleb Sukles.

Baaside perspektiivid on Suklese sõnul ammendamatud. "Kuna riigi halduses olevad baasid asuvad looduslikult kaunites

kohtades ning inimeste vajadus sportida ja liikuda kasvab, siis klientide puudust ei tohiks küll karta. Tuleb lihtsalt hakata tõstma teenuse kvaliteeti, mitte enam niipalju lisama või otsima uusi võimalusi ja eksootilisemaid harrastusi," pakub Sukles.

Tema sõnul on kavas muudatused riiklike baaside haldamises. "Praegune situatsioon, kus nn riiklikud baasid saavad meilt aastas umbes üheksa miljonit krooni, aga alluvad maavalitsustele, ei ole majanduslikult ega juhtimis põhimõtete järgi just kõige otstarbekam lahendus," väidab Sukles ning lisab: "Käivad tööd, et luua Tehvandi, Tartu ja Jõulumäe baaside haldamiseks sihtasutused, kus riigi partneriteks on kohalikud omavalitsused."

Kultuuriministeeriumil kaks prioriteeti

Teised Eesti spordibaasid kuuluvad kohalikele omavalitsustele või erasektorile, mille kui omaniku esmakohus on ka kindlustada rajatiste toimimine ja arendamine. Riik toetab munitsipaalalluvuses olevaid baase 36 miljoni krooni ulatuses kahel moel – investeringutena ehk rahaliste vahenditega võetud kohustuste täitmiseks (näiteks Tartu veekeskuse ja Viljandi spordihooned ehitamiseks võetud laenu tagasimaksed) ning umbes miljoni krooniga siustuse muretsemiseks ja remondiks.

"Investeeringutaotlused, kümme objekti igast maakonnast, saabuval maavalitsustest. Aastas rahastatakse umbes 20 objekti. Sisustamis- ja renoveerimistaotlused laekuvad alaliitudest. Nendest valib komisjon välja vaid paar objekti. Loogika on lihtne – rahastada vähem objekte, aga see-eest korralikult," põhjendab Sukles.

Kultuuriministeerium on sätestanud 2002. aasta ühe prioriteedina investeeringud ja selle ühe alalõiguna noortesporti arenguks vajaliku infrastruktuuri senisest oluliselt jõulisema arendamise. See tähendab investeeringute suunamist staadionide ning spordisaalide rekonstrueerimiseks või ehituseks umbes 30 miljoni krooni ulatuses aastas. Täna seisuga on tegemist vaid illusoorse visiooniga. Sukles nendib, et seoses eelarve pingelisusega on see projekt pandud lisataotluste nimekirja. "Saamise tõenäosus on umbes null protsenti," arvab ta.

Munitsipaalspordibaasid erineva arenguga

Järgmise aasta teiseks prioriteediks on laialdasemate võimaluste loomine võimalikult paljudele inimestele vaba aja sisustamiseks isetegevusega ning rahvaspordist ja professionaalsest kultuurist osasaamiseks. Üks rõhk selles osas on regionaalsete tervise- ja spordikeskuste programmi käivitamine, mis nõuab esimesel aastal üle kuue miljoni krooni, järgneval kolmel aastal jääb summa ligikaudu samasse suurusjärku. "Igas maakonnas on valitud kohalike poolt välja tervisekeskus, mida riik toetab umbes

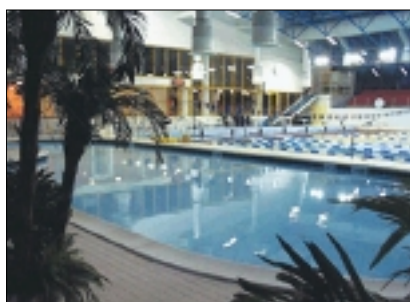
Saku Suurhall Rocca al Mares

Saku Suurhalli asukohaks on Rocca al Mare piirkond. Hall kerkib Rocca al Mare kaubanduskeskuse kõrvale. Asukoha valiku tingis mitmekülgse otstarbega väljarendatud piirkond, kuhu on hea ligipääs nii autoga kui ka linnatranspordiga. Samuti on halli läheduses korralikud parkimisvõimalused.

Vähemalt 6000 pealtvaatajat mahutav universaalhall võimaldab läbi viia heatasemelisi spordivõistlusi pea kõigil saalialadel, ette on nähtud ka jää valmistamise võimalus. Peale selle saab universaalhallis korraldada kontserte, etendusi, messe ja muid üritusi kuni 10 000-le pealtvaatajale.

Projekteeritava halli väljaku suurus on 40x60 meetrit. Tavalises olukorras koosneb see kolmest väljakust, kus on võimalik treenida. Võistluste ajaks saab moodustada ühe suure või kaks väiksemat väljakut. Hallis asuvad peale peaväljaku ka väiksemad treeningruumid.

Suurhalli aktsiakapital on 5 miljonit krooni ning jaguneb järgmiselt: Eesti Vabariik 20%, Tallinna linn 20%, Eesti Korvpalliliit 10%, Eesti Olümpiakomitee 5% ja AS Lemminkäinen Eesti 45%.

Keila Tervisekeskus

Tänavu mais avati Keila Tervisekeskuse ujula, mis sobib oma võimalustel nii sportlastele kui ratastoolis liikujatele. Tervisekeskuse ehitust finantseeriti riiklikult investeringute programmist.

Keila ujulas on rahvusvahelistele nõuetele vastav kaheksa rajaga 25-meetrine bassein, lisaks sise- ja välisbassein lastele, 55-meetrine voolava veega liumägi ja teised veelõbustused. Uujate käsutuses on mullivann, riietus- ja pesuruumid ning auru- ja leilisaunad. Ujulas on kasutusele võetud kaasaegsem basseini- ning kütte- ja ventilatsioonitehnika.

Seni siseujula linna elanikele annab uus spordiobjekt võimaluse harrastada ujumist aastaringiselt. Ujulapääse maksab sõltuvalt kellajaast ja külastaja vanusest 30–75 krooni.

Ujula on osa sügisel valmivast Keila tervisekeskuse kompleksist, mis sisaldab sportmängude saali, jõusaali, aeroobikasaali, keeglisaali ning kõiki vajalike lisaruumi. Tervisekeskuse ehituslikuks maksumiseks on planeeritud 89,3 miljonit krooni. Tervisekeskuse tellija on Keila linnavalitsus, haldamiseks on asutatud OÜ Keila Tervisekeskus, mille osanikud on Keila linn ja Keila Vesi.

Saku Suurhall

Paldiski mnt 104B, 13522 Tallinn, tel. (0) 646 1127

WWW: www.sakusuurhall.ee

- Tegevushooaeg: aastaringiselt
- Universaalhall (40x60 m) korvpalli-, võrkpalli-, käsipalli- ja tennisvõistluste korraldamiseks, jääväljaku võimalus
- Teleskooptribüünid
- 16 statsioonarset toitlustuskohta
- Parkimisvõimalused
- Jõusaal, treeningruumid, 8 riietusruumi
- Pesemisvõimalused, 2 sauna
- Esmaabi, puhkeruumid
- Valmib 1. novembril 2001

Keila tervisekeskus

Paldiski mnt 17, 76606 Keila, tel: (0) 679 0760

- Tegevushooaeg: aastaringiselt
- Ujumine, pallimängud, aeroobika, bowling, atleetvõimlemine
- Siseujula 25 m (8 rada), lastebassein (8x20 m), liumägi (55 m), spordisaal (1238 m²), aeroobikasaal (89,4 m²), jõusaal (153,4 m²)
- Pesemisvõimalused, saunad
- Majutamisvõimalus pansionaadis (32 kohta)
- Puhvet, kohvik
- Parklad
- Solaarium, juuksur, sporditarvete kauplus, konverentsiruum

kahe miljoni krooniga nelja aasta jooksul, kuid ei maksa mingil juhul kõike kinni," selgitab Sukles. "Keskuse esitamisel peab olema see eelnevalt läbi räägitud kohaliku valla ja omavalitsusliitude esindajate kogu ning maakonna spordinõukogu tasandil, lõpliku heakskiidu annab maavanem. Koht ei tohiks olla vaid mingi kindla spordiala suunilusega, vaid multifunktsionaalne, seal peaks olema võimalus puhata, pesta ja süüa-juua."

Maakonni on spordibaaside olukord muidugi erinev, samamoodi pole sarnane ka arenguperspektiiv. Palju sõltub kohalikest eestvedajatest ning konkreetse maakonna spordilembusest. Suhteliselt konkreetse arengukava on välja töötanud vähesed.

Tallinna linn on üks vähestest, kus arengukava loodud ning töö selle täitmise nimel käib. Aastateks 2001–2005 tehtud arenguprogramm sedastab: "Järjest enam hakatakse ühiskonnas väärtustama vaba aega ja keskkonnasäästlikku elulaadi, mis kandub üle ka lastele ja noortele. See tähendab, et linn peab pakkuma rohkem võimalusi ja teenuseid vaba aja veetmiseks. Huvi tõus sportimise vastu toob endaga kaasa vajaduse ehitada juurde spordiväljakuid ja -keskusi. Spordirajatiste külastatavus on viimase kolme aastaga kasvanud ligikaudu 25%. Suurenenud on laste huvi organiseeritud sporditegemise vastu, kuid alati ei suudeta kõiki edukalt tegevusse kaasata. Siiski on läbi viidud kampaniaid nagu näiteks "et suvi ei läheks luhta jne."

Arengukavas seisab kirjas mitu ambitsioonikat ülesannet, millest osad seotud ka baaside arenguga. Nelja aasta jooksul soovatakse ehitada 100 spordirajatist (367-lt 467-ni), korrastada 40 koolivõimlat (10-lt 50-ni), ehitada 15 uut spordisaali koolidesse, kus need puuduvad, renoveerida aastas viis koolistaadioni ning kaasajastada kõikide võimlate ja spordiväljakute sisse- ja varustus.

Tartust võib positiivse näitena tuua mitmetulundusühingu Tartu Spordi- ja Mänguväljakud, kes seadis oma tegevuse eesmärgiks tuua lapsi tänavalt liikumise ja spordi juurde, ühesõnaga: parandada noorte vaba aja veetmise võimalusi. Ühingu eestvedajaks oli olümpiapurjetaja Krista Kruuv, kes nüüdseks taandunud aktiivsest tegevusest Eesti Geenivaramu tegevjuhiks.

Peamiselt aidati nõu ja rahaliste vahenditega korrastada õppeasutuste juures asuvaid spordiplatse. Ühingu raha tuli linnavalitsuselt, sponsoritelt ja fondidest, aga ka eraisikutelt. Abivajajaid oli palju, esimeses järjekorras alustati koostööd nende koolidega, mille ümbruskonnas on sportimisvõimalusi eriti kasinalt.

Ühingu projektidest suurejoonelisim oli kesklinna kaubahalli ette parki rajatud mänguväljak, mille kogumaksumus oli umbes miljon krooni.

Loosunglikkusest tegudele

Kas ja millal tehakse Eesti spordirajatiste põhjalikum analüüs, teab hetkel vaid vanajumal taevas. Siim Sukles kinnitab siiski, et vastavalt riigi rollile spordis – seadusloomele ning strateegia kujundamisele ja elluviimisele – seisab tänavu ees riikliku spordistrateegia väljatöötamine, mille üheks osaks on ka spordibaasid.

1998. aastal vastu võetud spordiseadus ei sätesta riigi rolli spordibaaside suhtes, kuid loetleb kultuuriministeriumi ülesannete seas muuhulgas ära ka riikliku spordipoliitika aluste väljatöötamise, mille osaks on kahtlemata ka sportimis- ja liikumispaigad.

Samuti kolm aastat tagasi Eesti Spordi Kongressil vastu võetud Eesti Spordi Harta ütleb konkreetsemalt: "Spordibaaside rajamise prioriteetid on: laste sportimisplatsid; liikumisrajad ja -alad; saalid ja ujulad. Spordirajatiste kavandamisel ja ehitamisel järgitakse säästlikkuse ja loodushoiu põhimõtteid. Taotletakse, et sisespordibaaside läbilaskevõime rahuldaks piirkondlikult kõigi soovijate sportimisvajaduse. Spordirajatise kasutatakse sportlikel ja sporti toetavatel eesmärkidel. Vajalik on sportimisvõimaluste loomine kõigis ettevõtetes ja asutustes, kõigi töötajate poolt."

See on liigagi ilus, et olla tõsi. Täna on spordiseadus ja spordi harta spordirahva lausahtli tagumises sapis ning ootavad kohendamist.

Selsamal spordikongressil jõuti spordibaaside tuleviku suhtes ühe võimaliku stsenaariumiga üsnagi kaugele. Kongressil vastu võetud lõppdokumendis pööruti kohalike omavalitsuste poole, et need peaksid oma esmaseks tegevuseks spordi toetamisele ja selleks võimaluste loomisel olemasolevate spordibaaside kaasajastamist, uute planeerimist, ehitamist ning spordibaaside ülalpidamist. Samuti soovitati leida võimalusi kindlustada liikumisharrastajad spordibaasidega, eelisjärjekorras rajada liikumisradu ja mänguväljakuid ning lahtistele veekogudele ujumispaiku.

Muuhulgas pööruti kultuuriministeriumi poole soovitusel pidada oluliseks tippspordibaaside kaasajastamist, töötada välja miinimumnõuded spordirajatiste olemasoluks linnades ja asulates ning taotlema riigieelarvest üleriigilise tähtsusega spordibaaside renoveerimiseks igal aastal 20 miljonit krooni.

Pärast kongressi lülitatigi kultuuriministeriumi eelarvesse igal aastal umbes 35 miljonit krooni investeringuteks, mis lähevad maakondadesse. "Seega päris tühja see jutt ei jooksnu," ütleb Siim Sukles.

Täna tunnistavad sinisilmsemadki optimistid, et osad kongressil vastu võetud pöördumised jäid mõneti deklaratiivseteks ning nendega ei tegeldud aktiivselt edasi. Ent täna on ka võimalus kolme aasta taguse mõtte uuesti üles soojendada ning kohendatuna ellu viia.

Tartu tervise- ja veekeskus

Tartu tervise- ja veekeskus avab ukSED 2001. aasta sügisel. Keskus on mõeldud terve Lõuna-Eesti elanikkonna teenendamiseks, mistõttu saab olulist toetust riiklike investeringute programmist ja Tartu linna eelarvest.

Tervise- ja veekeskusesse tuleb 4224 ruutmeetri suurusele maa-alale 25x50 meetrine basseini, lastebasseinid, veepark, saunad, tervishoiuasutused, meelelahutuspaiad jne, ujumisbasseinis saab läbi viia rahvusvaheliselt esinduslikke veespordivõistlusi. Hoone üldpinnaks on arvestatud 7380 ruutmeetrit.

Tartu tervise- ja veekeskus annab kõigile tartlastele ja Lõuna-Eesti elanikele võimaluse tegeleda veespordiga nii meelelahutuseks kui ka tervise tugevdamiseks. Keskuse kogumaksumuseks on 64 miljonit krooni (59 miljonit ehitusele; 2,7 miljonit projektiks; 1,8 miljonit liitumisteks ning 0,5 miljonit järelevalvaks).

Tartu Veekeskus

Turu 10, 51014 Tartu, tel. 050 37 216

WWW: www.tartu.raad.tartu.ee/info/veekeskus

- Tegevushooaeg: aastaringset
- Veesport
- Bassein (25x50 m), lastebasseinid, veepark, meelelahutus, jõusaal
- Pesemisvõimalused, 7 sauna
- 2 kohvikut, parkla
- Solaarium, massaaž, tervishoiuasutused
- Valmib sügisel 2001

Viljandi spordihoone

31. märtsil avati Viljandi spordihoone juurdeehitus.

Uues ja avaras hoones on ligi 800 kohta vaatajatele, võimalik tegeleda käsi-, korv- ja võrkpallimänguga ning maadluse ja võimlemisega.

Spordihoone juurdeehitise valmishitamiseks kulus 27,3 miljonit krooni, millest Viljandi linnaeelarvest laekus 10 miljonit.

Viljandi spordihoone

Vaksali 4, 71020 Viljandi, tel. (043) 33 622

- Tegevushooaeg: aastaringset
- Mitmed spordialad
- Saalid (33x46 m ja 18x36 m), 2 maadlussaali, võimlemissaal, jõusaal
- Pesemisvõimalused, 2 sauna
- Kohvik, parkimisvõimalused
- Esmaabivahendid, puhkeruum

Toomas Merila realiseerib oma unistusi

VIRGE SOMMER

Veel paar aastat tagasi ei osanud Toomas Merila paremas unenäoski näha, et Tallinna Spordigümnaasium – nüüdse nimega Audentese Spordikool – hakkab tööle umbes nii, nagu tema seda oma ideaalis kujutleb.

Läinud aasta sügisest võttis noorte sportlaste koolitamise ja treenimise üle juba varem spordigümnaasiumi ruumides tegutsenud Audentese erakool. "Viimased aastad spordigümnaasiumis möödusid inertsiga. Kui Audentese Spordikooli poleks tekkinud, lõpetanuks ma sel töökohal," ütleb Audentese Spordikooli sporditöö juhataja Toomas Merila, kes olnud samas majas ametis üle kolme aastakümne, kooli asutamiseks alates. Sestap on ta olnud kaasosaline kooli kõikide arenguetappide elluviimisel: spordiinternaatkooli muutmise spordikooliks, seejärel spordigümnaasiumiks ja nüüd Audentese Spordikooliks.

"Mulle meeldib olla millegi loomise juures," kinnitab Merila, kelle sõnul vastab kooli ajaloo praegune etapp – Audentese Spordikooli toimimine – enam-vähem tema ideaalile.

Küll ei osanud spordikoolis kõigepealt treeneri, seejärel õpetaja ja sporditöö juhina töötanud Merila aegsasti ette näha, et erakapital hakkab täitma riiklikku tellimust. "Tean vaid ühte meest, kes tuli sellele mõttele juba aastaid tagasi," nimetab Merila Eesti Olümpiakomitee presidenti Tiit Nuudit, kes selle mõttega esimesena avalikkuse ees välja tuli.

Hindab tarka direktorit

Audentese Spordikool jätkab küll erakoolina, ent säilib riiklik tellimus 150 õpilaskohale. Kokku on spordikoolis 170 õpilast 10.-12. klassini.

Uutel omanikel lasub kohustus investeerida spordikooli 20 aasta jooksul 40 miljonit krooni. Spordisaalide ehitus läheb lahti küll alles järgmisest aastast, ent varem

räämas ja luitunud kooliruumid on juba võimaluste piires korda seatud. Välistest tingimustest tähtsamaks aga peab Merila kooli peamist eesmärki: anda õpilastele maksimaalselt hea haridus ja sportlik ettevalmistus. "Eelnevalt see nii polnud," nendib alati otsekohene spordijuht.

Võrreldes varasemaga pole Merila sõnul tema töö sisu küll muutunud, see-eest aga on olemuslik külg läbinud kardinaalse muudatuse. "Mu töö on nüüd palju täpsem, plaanipärasem, koolis on tekkinud tiimitöö, mida varem polnud," loetleb ta olulisemaid erinevusi. Merila peab uues töökorralduses tähtsaks ka seda, et teda usaldatakse. "Meil on spordikooli direktori Marek Kaletaga väga meeldiv koostöö. Hindan seda, kui direktor on minust targem, varem polnud seda eriti märgata. Ka kooli juht Tea Varrak on erandlik inimene: tohtu töövõime, hea fantaasia ja rohkete ideedega," pole sporditöö juhataja kolleegide kiitmisega kitsi.

Vaatamata paljudele aastatele, mis ta samas koolimajas on olnud ametis, leiab Merila oma töös ikka veel uusi ja arendavaid külgi. Hetkel on käsil spordikooli laiendamine. "Meil on olemas baasid ja Eesti paremiku kuuluvad treenerid. Olemasolevate võimaluste jaoks on praegune riiklik tellimus natuke väike. Sügisel tahame moodustada eraspordikooli, kus asuks treenima kuni 250 noort," tutvustab Merila hetkel töös olevat projekti.

Samuti on spordikoolil plaanis korraldada treeneritele ja kehalise kasvatuse õpetajatele täiendõpet.

Täitumata unistus

Lisaks kooli sporditöö koordineerimisele jagub tuntud odavisketreeneril aega ka treeneritööks. Seitsmeliikmelise täiskasvanute grupi kuulsaimaks liikmeks on Sydney olümpial 15. koha saanud Andrus Värnik. "Treeneritöö on minu hobi ja südame lähedane tegevus," tunnistab Merila, kel on kooliga kokkulepe, et treeneritöö võib alata õhtul pärast koolitööd.

Just oma õpilastele, gümnaasiumi juba lõpetanud sportlastele mõeldes, on Merilal

Tunnustatud spordijuht ja odavisketreener Toomas Merila naudib taas oma tööd.

veel üks täitumata unistus – luua spordikooli juurde kooli vilistlastele ja Eesti koondistlastele treeningukeskus, mis tagaks tulevastele tippportlastele valutu ülemineku juunioride klassist täiskasvanute sekka. Mõte luua spordikooli juurde treeningukeskus on olnud üleval juba 30 aastat, kuid seni on jäänud asjaajamine spordijuhtide huvi puudumisel soiku. "Peale endise kultuuriministeeriumi asekancleri Henn Vallimäe ja judotreeneri Aavo Põhjala pole keegi keskuse loomise vastu huvi tundnud," nendib Merila mõrult.

Teenekas spordipedagoog loodab, et sügisel, kui tõenäoliselt ühinevad olümpiakomitee ja spordi keskliit võetakse keskuse loomine taas päevakorda ning plaan viiakse ka realselt ellu. "Kui tulevane Eesti spordi katusorganisatsioon ka pole sellest huvitatud, on meie spordijuhtimises küll midagi viltu," möönab Merila, kelle arvates on just täisikka jõudnud sportlase elus otsustav aeg ja saab selgeks, mis temast tulevikus saab.

Seepärast loodab Merila, et tema parimad aastad spordikoolis töötades pole seljataga. Kuni pole alustatud treeningukeskuse rajamist, võib eeldada, et küpsema vilja korjamise aastad ootavad veel ees.

Kergejõustikuliidu töötajaid hinnati preemiaga

SVEN SOMMER

Veel poolteist aastat tagasi oli Eesti Kergejõustikuliit täbaras seisus: kummitasid võlad, maine polnud kiita ja alasisesed suhted sassis. Kergejõustikuliidu peasekretäri Peeter Tishleri sõnul on tänaseks olukord muutunud paremuse suunas ning selle tagatiseks peab ta efektiivset tööd.

Peeter Tishler

Igal inimesel on oma tulevases tööst mingi visioon. Kui palju on see sinul teostunud ning mida loed suuremateks õnnestumisteks?

Poolteist aastat tagasi kergejõustikuliidu peasekretäriks tööle asudes seadsin konkreetsed eesmärgid ja nägemuse, kuidas need ellu viia. Tol hetkel oli olukord Eesti kergejõustikus suhteliselt keeruline. Kuna eelmine president sisuliselt jõuga kangutati maha, tekkis vaakum, mille tulemusena keegi liitu korralikult ei juhitud. Seega uude töösse sisseelamine kulges kaunis raskelt. Koos juhatajaga otsustasime saada esimese aastaga tagasi n.-ö. ree peale ja luua stabiilne süsteem. Seadsime 14 eesmärki ning need kõik said täidetud.

Tänavu aasta kevadel toiminud volikogul tõusis üks volinik Tartust püsti ja tegi ettepaneku premeerida sekretariaati ühe kuupalga ulatuses. Alaliidu juhatus kiitis premeerimise heaks. See näide tõestab, et kogu töö on olnud meeskondlik ja ka efektiivne. Hetke olukord on hoopis teine kui poolteise aasta eest: kergejõustikuliidul pole enam võlgasid, aasta eelarve on suurenenud kahe miljoni krooni võrra, oleme ehitanud üles kindla süsteemi, mille järgi toetame oma sportlasi, oleme käivitanud uue Grand Prix võistlussarja.

Ka tänavuseks aastaks panime kirja 14 punkti ja täidame neid.

Ütsesid pärast kergejõustikuliidu juhtkonna valimisi: "Tahan luua kergejõustikusõprade klubi inimestest, kes on huvitatud kergejõustiku arendamisest. Kui suudame kaasata arvamusi- liidreid – kultuuri- ja äriinimesi ning poliitikiid –, siis tõuseb ka kergejõustiku prestiiž. Raha aga tuleb siis, kui ala on atraktiivne."

Kergejõustikusõprade klubi loodi aasta tagasi. Esimene klubi president Hansapanga juhataja esimees Indrek Neivelt andis äsja teatepulga üle Tallinna Sadama juhile Riho Rassmannile. Klubi eesmärgiks on tuua kergejõustiku juurde alast huvitatud inimesi, kuid kes pole tegevspordlased, treenerid ega klubide liikmed. Kergejõustikusõprade klubi kaudne tulu on ka selles, et tänu klubile on kergejõustiku rahastamine oluliselt paranenud. Seda muide nentis kergejõustiku hooaja lõpetamisel ka Indrek Neivelt.

Mis puutub ala atraktiivsusesse, siis kergejõustikuvõistlustest arusaamine nõuab teatud intellektuaalset baasi ning alaga kursis olemist. Meie alal on konkreetselt mõeldavad tulemused ja ajad. Jalgpall näiteks on väga lihtne: ühed on punased, teised sinised ja võiduks tuleb lüüa pall vastaste väravavõrku. Jalgpalli atraktiivsus ja võlu peitubki lihtsuses.

Oleme seadnud eesmärgiks, et kergejõustikuvõistlus peab olema atraktiivne. Tänavu suvel toimub kaks suuremat võistlust: 19. juunil Tar-

tus peetav Gustav Sule memoriaal ja 21. juulil Tallinn 2001. Viimatinimetatu on alaliidu korraldada ning püüame seda võistlust muuta atraktiivseks muusikaliste elementide ja showdega. Sel puhul on heaks näiteks minu ja vend Veikoga kahasse korraldatud Haapsalu kergejõustikuvõistlus, kus eelmisel aastal löödi Mart Poomile väravaid, Erki Nool on sõidutatud kohale helikopteriga, lossivaremetes on hüpatud kõrgust ja teivast. Tänavu võrtsitas võistlust Eesti murdmaasuusakoondis. Kui Haapsalu-suuruses väikelinnas tuleb kergejõustikuvõistlust vaadata kuni 3000 inimest, siis see näitab, et just niisugune peabki jõuproov olema.

Kas Eesti kergejõustik on ühtne või killustunud?

Arvan, et kergejõustik oli killustatud mõned aastad tagasi, nüüd aga muutunud tunduvalt ühtsemaks. Siinkohal on näiteks Hansapank Team, kuhu kuuluvad sportlased on noorteklassist välja kasvanud, saavutanud teatud taseme, kuid varem jäetud ilma toetusest. Tulime neile alaliidu poolt appi, et ei korduks Erki Noole fenomeni: ka Erki jäeti omapäi siplema, kuid visa inimesena tuli ta sellest välja.

Eesti Kergejõustikuliit

Asutatud 20.01.1920 Eesti Spordi Liiduna, reorganiseeritud 13.02.1926 Eesti Kerge-, Raske- ja Veespordiliiduks, 1933 Eesti Kerge-, Ratta- ja Veespordiliiduks, 1935 Eesti Kergejõustiku ja Rattasõidu Liiduks, 06.10.1935 Eesti Kergejõustikuliiduks. Pärast Teist maailmasõda toimus tegevus Eesti NSV Kergejõustikuföderatsioonina. Eesti Kergejõustikuliidu tegevus taastati 16.03.1990.

- liikmelisus Rahvusvahelises Kergejõustikuföderatsioonis (IAAF) taastati 17.11.1991.
- Euroopa Kergejõustikuassotsiatsiooni (EAA) liige alates 26.10.1991
- liikmelisus Eesti Spordi Keskliidus taastati 17.05.1990

Tunnustus EOK tunnustatud alaliit
Liikmed 52 spordiklubi ja -ühendust
Aadress Regati pst 1–5P
11911 Tallinn

Telefon 639 8668
E-post ekjl@spin.ee
Kodulehekülj www.sport.ee/ekjl/
President Neinar Seli
Peasekretär Peeter Tishler
Sekretär Lea Ilves
Haldussekretär Meelis Naudi
Noorte projektijuht Silva Rahnel

Hansapank Team'i mõte on selles, et kui need ühte punkti kogutud 1979. aastal ja hiljem sündinud noored jõuavad juba kõrgemale tasemele, hakkaksid nad ise raha teenima – siis on nende vastu ka sponsorite huvi suurem. Niisugune süsteem loob ühtse mõtteviisi kogu Eesti kergejõustikus.

Mõistagi leidub alati inimesi, kes pole kunagi millegagi rahul ja probleemne on absoluutselt alati. Me kuulame kõik mured ära ning üritame omalt poolt aidata nii palju kui suudame. Kui juhitakse tähelepanu olulistele küsimustele, püüame sellega arvestada. Samas jagame võimalikult palju infot klubidele ning see on paljuski muutnud koduse kergejõustiku lihtsamaks ja arusaadavamaks.

Millised on Eesti kergejõustikuliidu 2001. aasta eelarve olulisemad punktid?

Eelarve kogumaht on 6,8 miljonit krooni. Kaks põhilist kuluartiklit, millele läheb üle nelja miljoni krooni aastas on esiteks sportlaste ja treenerite toetamine 2,2 ning teiseks võistlustel osalemine ja jõuproovide korraldamine 2,6 miljoniga. Raha kulub veel laagriteks, ettevalmistuseks, klubidele, meditsiinile. Ülejäänud kulu moodustavad sekretariaadi palgad, bensiin, trükised, ka toetame näiteks kergejõustikuveteranide assotsiatsiooni, anname välja alaliidu infolehte jne.

Saame riigieelarvest 900 000 krooni toetust ja Eesti Olümpiakomiteelt 600 000 krooni otse olümpiatootuseks, tegelikkuses aga eksisteerib Eesti kergejõustik sponsorite ja rahvusvahelise toetuse toel. Kergejõustikuliidu peasporsoriks on Hansapank, allkirjastamisel on leping teise võimaliku peasporsori Tallinna Sadamaga.

Oleme püüdnud muuta raha jagamist efektiivsemaks: maksame raha koondisse jõudnud sportlastele ja nende klubidele. Tahame, et toetuse maksimine oleks seotud tulemuslikkuse, mitte võistlustel osalemisega. Rahvaspordi toetamine on rohkem kohaliku omavalitsuse ülesanne, isegi spordiseaduses on niimoodi kirjas.

Mis süsteemi järgi saavad toetust sportlased ja treenerid?

Tipud on meil jagatud A-, B-, C- ja D-kategooriasse. Esimese kahte kuuluvad need, kes täitnud vastavalt olümpiamängude A ja B normatiivi. Neil on alaliiduga leping, mille järgi makstakse nii sportlastele kui treenerile toetust. C kategooria hõlmab alla 23-aastasi noori, kes on täitnud omaealiste tiitlivõistluste normatiivi, D alla aga kuuluvad Euroopa karikavõistlustel Eesti koondises osalevad sportlased. Neid on kokku kuni 40 ja igaüks saab toetust vastavalt tasemele.

Esimest korda toetame ka meie edukamaid kergejõustikutreenerid Sven Andresood, Uno Kället ja Toomas Merilat.

Milline on Eesti kergejõustikubaaside seis?

Baaside osas on olukord läinud oluliselt paremaks. Igas Eestimaa linnas on normaalne staadion, välja arvatud Pärnu, kus pole võimalik korraldada kergejõustikuvõistlusi. Oleme teinud ka Pärnu linnavalitsusele kirja, et probleemile tähelepanu juhtida.

Kohtla-Järvele ja Võrru hakatakse ehitama uut sisehalli, lisaks tuleb Tallinnasse üks sisehall ning Tartu ülikooli halli renoveeritakse. Suuremates kohtades on ala harrastamiseks sisetingimused olemas. Eesti on ses osas lõunanaabritest Lätist ja Leedust kõvasti ette jõudnud.

Käärikul toimus tipptasemel seminar

Viimastel aastatel Eesti vastupidavusvalade sportlaste (Andrus Veerpalu, Jaan Kirsipuu, Jaak Mae, Kristina Šmigun, Jane Salumäe, Jüri Jaanson) saavutatud väljapaistvad tulemused olid peamiseks ajendiks 30.–31. maini Käärikul toimunud rahvusvahelise vastupidavusvalade seminari "Kaasaegse vastupidavustreeningu põhialused ja arengusuunad" korraldamiseks.

Seminaril, mis toimus EOK, Tartu Ülikooli, Eesti Kergejõustikuliidu ja Eesti Suusaliidu ühistel jõupingutustel, osales kahel päeval üle 120 inimese, kes on tegevad tippsportlaste ettevalmistuse ühes või teises sektoris: treenerid, sportlased, spordiartid, sporditeadlased, ülikoolide õppejõud, spordijuhid. Seminari loengumaterjalide kogumiku maht ületas 100 lehekülge. Seminari töö juhatasid sisse EOK asepresident professor Rein Haljand ja Tartu Ülikooli kehakultuuriteaduskonna dekaan professor Vahur Õpik.

Ettevalmistuse organisatsioon

Kaasaegse tippsportlaste ettevalmistuse organisatsioonilise mudeli Eesti meessuusatajate koondise näitel esitas suusatreener Mati Alaver, tuues välja enda ja Eesti Suusaliidu poolt käidud arengutee kolm faasi:

1. Rääkisime ainult treeningust – edu ei saavutanud.
2. Rääkisime treeningust ja organisatsioonist – olukord paranes...
3. Räägime ja lahendame treeningu, organisatsiooni ja taustajõudude küsimused – konkurentsivõime tõuseb.

Alles see tagab kindlustunde ja keskendumisrahu treeninguteks ja võistlusteks.

Tippsportlaste õnnestumise eelduseks on sportlaste, treeneri, taustajõudude ja ettevalmistuse organisatsiooni professionaalsus, sajalprotsendiline pühendumine igas tulemuse struktuuri sektoris.

Selleks, et olla konkurentsivõimeline täna ja homme, peame oluliselt tõstma tippsportlaste kultuuri, kus iga protsessis osaleja näeb tervikut ja püüab kõigi vahenditega kaasa aidata eesmärgi saavutamisele – edule rahvusvahelises konkurentsivõimelises.

Lahti MM tõestas ilmekalt, et kaasaegne ettevalmistuse organisatsioon ja metoodika koos konkurentsivõimeliste taustajõududega loovad eelduse Eesti sportlaste edule tiitlivõistlustel.

Akumuleeritud maht

Mitmetest ettekandest (Mati Alaver, Tõnis Matsin, Ants Nurmekivi) käis labi sõnapaar – akumuleeritud treeningumaht. Suusataja jõuab tippu kõige sagedamini 27–30-aastaselt, selline iga on olnud iseloomulik ka teistele meie viimase aja vastupidavusvalade tipptegijatele (Jaan Kirsipuu, Pavel Loskutov, Jane Salumäe, Külli Kaljus). Siit tuleneb üldine reegel – tipptaseme saavutamine vastupidavusvaladel nõuab aastepikkust sihikindlat ettevalmistust.

Aastatega akumuleeritud mahu all mõistetakse eelkõige mõõduka intensiivsusega aeroobset tegevust, mille loomine algab juba koolieas (mahuka mängulise liikumistegevuse printsiipi). Kaasaja maailma, eelkõige Aafrika tippsportlaste saavutatav selleks mänguliseks akumuleeritud mahuks 19. eluaastaks 30 000 – 42 000 km.

Väga oluline on tippsportlaste ettevalmistuses kindlustada rahuliku treenimise aastad (19–25), millega luuakse eeldused andekate noorte ja juunioride võimalikuks läbimurdeks rahvusvahelisel areenil. Nende aastatega laotakse vastav fundamentaalne alus, mille baasil on võimalik sooritada kvaliteetset ja vajaliku mahuga treeningut. Põhjused, miks andekad 400 m ja 800 m jooksjad on võimelised esinema heal tasemel juba suhteliselt noores eas, on selles, et nendel distantsidel on võimalik jõuda optimaalsete aastaste treeningumahtudeni palju kiiremini kui pikamaajooksus.

Kohanemisreaktsioonid piirkormustele jalgrattasporis

Prantsusmaa Amien's Ülikooli Keskhaiгла töövõime laboratooriumi juhataja, doktor Jean Medelli analüüsis treeningu toimet ja ületreeningu sündroomi jalgratturitel. Analüüsitud bioloogiliste ja füsioloogiliste parameetrite omavaheliste seoste alusel töötati välja teatud treeningutüübile vastav bioloogiline mudel – kehalise koormuse üldise või jõuvastupidavusliku koormuse taluvuse ja treeningu kvaliteedi hindamiseks.

Lisaks võrdles Prantsusmaa arst jalgrattaproffe ja amatööre erinevate bioloogiliste näitajate alusel. Selle põhjal oletas Medelli, et vaadeldud gruppides kompensatoorse ja ergogeeniilise eesmärgiga kasutatav terapeutiline praktika on erinev. Erinevuste põhjused võivad peituda nii traditsioonide kui ka rahakoti erinevuses.

Abel Antoni ja Fermin Cacho treeningutest

Kahe maailma tippjooksja treeningu põhimõtetest tegi ülevaate Hispaania treener Enrique Pasqual.

Maratoni ettevalmistus põhineb tehnilisel, psühholoogilisel ja kehalisel ettevalmistusel. Hea jooksutehnika, psühholoogiline karastus raskuste ületamiseks ja etapiviisiline individualiseeritud treening on tasakaalustatud maratontreeningu märksõnad. Ettevalmistus maratoni koosneb neljast etapist: üld-, baas- (5 nädalat) ja spetsiaallettevalmistus (6 nädalat) ning võistlusetaap (4 nädalat). Kokku kestab konkreetne ettevalmistus üheks maratoni 15 nädalat.

Treening on hispaanlastel küllaltki intensiivne, mitte eriti suuremahuline – baasetapil 180 km, spetsiaaletapil 200 km ja võistlusetaapil 140 km nädalas. Treenitakse reeglina kaks korda päevas. Distantsiliselt treeningul üle 30 km ei joosta ja treeningu kestus ajaliselt on siis kaks tundi. Treeningud toimuvad põhiliselt kodulinna Sorias, mis asub merepinna 1500 m kõrgusel ja kus kliima on aastaringelt stabiilselt kuiv.

Cacho tuli treener Pasquali juurde 15-aastaselt, mil alustatigi regulaarsete treeningutega. Püstitati neli ülesannet: luua hea aeroobne baas, arendada välja kiiruslikud võimed, luua vastav jõubaas ja jooksutehnika parandamine. Põhiline treeningtöö viidi läbi maastikul, kuna muud võimalused puudusid. Treeningkiirused testiti laboris laktaadi põhjal.

Keskkonna eritingimustega kohanemine

Harry Lemberg lahkas seminaril Sydney OM-i kogemuse näitel võistlusvormi viimistlusetaapi suure ajavahega kohanemise tingimustes, professor Feliks Suslov esitas väga põhjalikke uurimisandmeid mäestikutreeningu kohta Mexico OM-i aegadest alates.

Aktuaalne on Salt Lake City OM-i kohanemisprobleem, milles liituvad kaks teravat stressorit – nii suur ajavahe kui mäestikutingimused. Teoreetiliselt on eurooplastel valida kolme kohanemiskeemi vahel, millest tuleb valida optimaalseim:

1. Eelnev vahetu kohanemine mäestikutingimustega Euroopas, kohalesõit 8–10 päeva enne võistlust ajavahega kohanemiseks.
2. Kohaneda ajavahega USA-s või Kanadas meretasapinna tingimustes ja seejärel siirduda Salt Lake Citysse kümme päeva enne OM-i algust.
3. Ühendada kohanemine ajavahe ja mäestikutingimustega Salt Lake City tingimustes.

Igal variandil on oma head-tugevad ja nõrgad küljed, valikul otsustab tiimi varasem kogemus ja nn mäestikustaaz.

Seminari õnnestumise tagatiseks oli operatiivne koostöö EOK olümpiaprojektide juhina seminari kureerinud Martti Rajuga. Erilist heameelt valmistab Kääriku kiiresti areneva spordi- ja puhkekeskuse asjatundlik partnerlus ühisprojekti läbiviimisel.

15. mai: Võõrustati külalisi

Seekordses Eesti Olümpiakomitee ja Eesti Spordi Keskliidu infotunnis võõrustati külalisi, kellelt saadi häid ettepanekuid ja väärt nõu.

Reval Hotel Group'i Reval Express Hotelli tegevdirektor Lasse Ristolainen esitles infotunnis osalejatele nimetatud ketti kuuluvate hotellide (Olümpia, Central, Park, Express, Latvia, Lietuva) võimalusi nii Eestis, Lätis kui Leedus.

AS-i MLP Baltic konsultant Henrik Guthan aga tutvustas psühholoogiliste testide kasutamise võimalusi spordis.

Infotunnis osales külalisena ka Maksuameti avalike suhete juht Koit Luus, kes tõi esile viimasel ajal maksumaksmises üleskerkinud probleemide ja andis nõu, kuidas leida nendele küsimustele lahendusi.

Spordi keskliidu peasekretäri kohusetäitja Rein Ööbiku sõnavõtu teemaks oli Tbilisis toimunud SRÜ riikide ja Balti riikide olümpiakomiteede ühisseminar. Seminaril arutati ettevalmistust Salt Lake City ja Ateena olümpiamängudeks ning muid spordiga seonduvaid probleeme. Konkreetseid ettepanekuid ühistööks on laekunud Eesti Moodsa Viievõistluse Liidule ja Eesti Sulgpalliföderatsioonile.

Olümpiakomitee spordiprojektide juht Martti Raju informeeris kohalviibijaid suvel Murcias aset leidvate Euroopa noorte olümpiapäevade ettevalmistustest. Muu hulgas soovitas Raju olümpiapäevadel osalevatel spordiliitudel taotleda -ultuurkapitaali osalemistoetust.

Infotunnis võeti teadmiseks, et Eesti Uisuliidu uus president on Kristiina Ojuland ja peasekretär Gunnar Kuura. Eesti Suusaliidu peasekretäriks määrati Raul Kinks.

29. mai:

EOK korraldab ühislaagri

Maikuu viimases infotunnis andis EOK peasekretär Toomas Tõnise ülevaate 23. mail toimunud olümpiakomitee ja spordi keskliidu koosoleku põhiilustest küsimustest.

Ühiskoosolekul arutati keske teemana EOK ja ESK ühinemisega seonduvat. Samuti oli kõne all Eesti Autorite Ühingu ettepanek kogu sporti haarava lepingu sõlmimiseks. Selle ettepaneku arutelule aga otsustati lükata edasi ning võtta teema uuesti arutluse alla pärast EOK ja ESK ühisorganisatsiooni moodustumist.

Infotunnis anti ka ülevaade 17. mail toimunud ümarlaanõupidamisest, millel teemaks koolitus. ESK peaspetsialist Joe Noormets tutvustas lähemalt ümarlaual arutatut.

EOK ja ESK infotunnis võeti teadmiseks, et lähiajal peaks leidma lahenduse Audentese Spordikooli rekonstrueerimise, misjärel laheneb ka õppursportlaste spordikoolituseks planeeritud järgmine etapp.

Lisaks anti infotunnis osalejatele infot Hispaanias Murcias 21.-27. juulini toimuvate Euroopa noorte olümpiapäevade kohta ning teavitati EOK korraldatavast ühisest treeninglaagrist olümpiapäevadest osavõtjatele. Laager peetakse 10.-15. juulini Kääriku.

Infotunnis tutvustati Eesti Korvpalliliidu uusi töötajaid, kelleks on koondiste projektijuht Indrek Ruut ja noorte projektijuht Jüri Ratas.

Eelinfona kultuuriministeeriumist võeti teadmiseks, et 2002. aasta riigieelarveline toetus võib väheneda 2,7%.

Infotunnis osalejatele tuletati meelde, et:

- muudatustest võistluskalendris teatada Avo Adamile;
- 2000. aasta arhiveerimisele kuuluvad materjalid ja Eesti kõikide vanuseklasside meistrivõistluste protokollid esitada Mati Poomile;
- Eesti Kultuurkapitali kehakultuuri- ja spordi sihtkapitali aruandevõlad likvideerida enne järgmist jaotust;
- 2001. aasta Eesti meistrivõistluste medalite soovist teatada juunikuuks Malle Soobile.

Projekti koostamine

JOE NOORMETS

Milline peaks projekti koostamine teoreetiliselt välja nägema? Mis üldse on projekt ja mida see sisaldab?

Projekt on tegevuste kogum, mida seob omavahel teatud ajaperiood ja mida viiakse ellu spetsiifilise eesmärgi või eesmärkide saavutamiseks. Projekt on adresseeritud konkreetsele probleemile; on suunatud konkreetsele eesmärgile, mis oleks lõpuni käsitletud kindlas iseloomus; omab konkreetseid alguse ning lõpu dateeringuid ja fundeerimispiiranguid; tarbib ressursse (näit. raha, inimesed, töövahendid); sisaldab midagi uut ning erilist.

Projektikavandi komponendid jagunevad tuumkomponentideks ja turust ajendatud ehk paindlikeks komponentideks.

Tuumkomponendid on projektikavandi kõige sisemised, võib ka öelda "südame" komponendid, millest tuleneb kõik muu: kasv, muutused, energia. Tuumkomponendid on järgmised: probleem, eesmärgid, meetodid, hinnangu andmine ja eelarve.

Projektikavandi turust ajendatud komponendid on toetajast sõltuvad, võib ka öelda paindlikud komponendid. Need on kohandatud iga potentsiaalse toetaja eesmärkidega. Turust ajendatud komponendid on järgmised: toetamine tulevikus, kokkuvõtlik ülevaade organisatsioonist, kokkuvõte, taotluse esimene leht (kaas) ja lisad. Järgnevalt lähemalt tuumkomponentidest.

Probleem väljendab kriitilist olukorda või sotsiaalset vajadust, mis mõjutab inimesi või asju teatud kohas ja teatud ajal. Probleemi selgitamisel ärge kasutage oletusi ning mittetõestatud materjale faktidena ja statistikat, mis on ebatäpne või räägib vastu teie argumentidele. Samuti ärge muutke probleemi liialt globaalseks: kui võimalik, kasutage võrreldavat statistikat ning uurimusi, ärge kartke kasutada näidetena ka elulisi lugusid inimestest.

Eesmärk on probleemiga seotud. Kui projekti eesmärk on saavutatud, peavad sellest tulu saama teatud inimesed. Eesmärk on lõpptulemus, mitte meetod. Eesmärkide asetamisel ärge seadke

endale rohkem kui viis eesmärki; ärge koostage eesmärke ilma kindla probleemi määratluseta; lisage sihtkontingendi kõik olulised osad; varuge piisavalt aega; otsustage juba nüüd, kuidas saab muutust hinnata, kuigi see komponent ei kuulu eesmärgi osa hulka.

Meetod on viis, kuidas saavutada eesmärgis määratletud lõpptulemus. Meetodi osa põhilised komponendid on põhi- ja kõrvalülesanded, ressursid (allikad), ülesannetega tegelevate inimeste vastutus, alguse ja lõpu kuupäevad, osalejate valik. Meetodid peavad ühilduma eelarves avaldatud soovidega. Eelarve peamised osad peavad olema kajastatud meetodites. Seletage ära oma loogiline põhiprintsiip meetodite valikul. Meetodi osa koostamisel kasutage menetlusi ja protsesse kirjeldavat retrospektiivset (ülalt alla) vooskeemi.

Hindamine on protsess, mille käigus otsustatakse rahasumma kasutamise efektiivsuse ning teovõimelisuse üle. Sellele toetudes tehakse edaspidiseid otsuseid, mis on seotud projekti ja/või organisatsiooni tulevikuga. Edukas hinnangu andmine on väga vajalik ja kasulik. Hakake hinnanguandmist ette valmistama samaaegselt eesmärgi osa koostamisega. Tehke kindlaks, et teie meetodite eelarve osad vastaksid ülesannete ajale ning ressurssidele, mida läheb tarvis hinnanguandmise plaani koostamiseks.

Eelarve on ettepaneku tegevusplaan, mis on väljendatud rahalistes vahendites. Eelarve sõnaline ja rahaline väljendus peavad olema tasakaalus. Eelarve kirjeldab ja hindab muutusi, mida organisatsioonil on tarvis teha, et saavutada tegevusplaani eesmärk ning sellest tulenev kasu. Eelarve on jagatud kahte ossa: tulu ja kulu. Projektikavandi eelarves pööratakse peamine osa kulutuste osale. Teine tähtis osa on eelarve kokkuvõte, mis on küll kirjutatud pärast eelarve koostamist, kuid esitatud eelarve alguses.

Kindlustage, et eelarve kombineeritult eesmärkide, meetodite ning hinnanguandmise osadega moodustaks ühe seotud terviku. Kui ühtlast tervikut ei moodustu ning leitakse komponente eelarves, mis ei ole kajastatud eelnevates osades, võivad projektikavandit üle vaatavad isikud hakata kahtlema teie kompetentsuses.

Pruuline Sinule

Light õllede väljatootamisel on kõige suurem oht, et õlu tuleb maitsetult tuhi ja vesine.

Vaatamata oma suhteliselt madalale kalorsusele, on Saku Originaal Light aga üle ootuste maitsekiüllane.

*Enn Kärblane
Saku Õlletehas peaolemeister*

VÄHEM KALOREID

Ilmus Eesti Spordi Aastaraamat 2000

29. mail toimus kultuuriministeeriumis "Eesti Spordi Aastaraamat 2000" esitlus. 444-le leheküljele on koondatud kokkuvõtte spordiaastast 2000.

Statistikaosa pakub andmeid rohkem kui 60 Eestis enamharrastatud spordiala kohta. Nimesed ja numbrites on jäädvustatud meie sportlaste osavõtt olümpiamängudest, maailma- ja Euroopa meistri- ning karikavõistlustest, samuti rahvuskoondiste maavõistlustest, olulised rahvusvahelised jõukatsumised koondiste tasemel, 2000. aastal püstitatud rekordid ning edetabelid numbrilisel võrreldavatel aladel.

Raamatu kaanepildile on jäädvustatud kolm Sydney olümpia medalivõitjat: Erki Nool, Aleksei Budõlin ja Indrek Pertelson.

KULTUURIMINISTEERIUM

SUMO: Sumovõlg on saamas lahendust

Juuni esimesel nädalal Ida-Virumaal viisiidil olnud kultuuriministeeriumi spordiasekantsleri Siim Suklese vahendustegevus Kohtla-Järve linna ja Eesti Sumoliidu vahel võib tuua lahenduse Kirde-Eestis peetud EM-võistlustega tekkinud võla küsimuses.

1999. aasta sügisel Kohtla-Järvel toimunud Euroopa sumomeistrivõistluste korraldamisõiguse eest on Euroopa Sumoliidule siiani maksamata 80 000 krooni. Eesti Sumoliit on seda raha küsinud Kohtla-Järvelt kui võistluse korraldajalt, linna esindajad on viidanud maksimisest keeldumisel asjaolule, et vastavat lepingut pole nemad alla kirjutanud.

Suklese sõnul on antud juhul tegu suhtlemisprobleemidega. "Mulle jäi küll Valeri Korb jutust mulje, et linn on valmis koostööd sumoliiduga tekkinud probleemi lahendamaks," sõnas Sukles, kes eelnevalt sumoliidu esindajatega rääkides oli aru saanud, et Kohtla-Järve poolt on võla maksimises jäik vastuseis.

Eesti Sumoliidu peasekretäri Riho Rannikmaa sõnul on ta püüdnud Korbiga korduvalt, kuid tulemusteta ühendust saada. Sukles pidas seda põhjust naeruväärseks. "Me ei ela Ameerikas, kus vahemad on 4000 km. Kuidagi oleks ikka olnud võimalik kokku saada," ütles Sukles.

Konkreetselt lubadust mingit summat maksta Korb asekanterile ei andnud. "Ma ütlesin Suklesele, et läbirääkimiste käigus võib kõne alla tulla, et me maksame võla sumoliiduga kahasse," sõnas Korb, kes ootab sumoliidu esindajaid ühise laua taha maha istuma ja sellel teemal rääkima.

Sukles lubas Euroopa sumoliidule saadetud kirjas asjade käigul lõpuni silma peal hoida. "Olen kindel, et lõpuks asi laheneb," väitis Sukles, kes riigi esindajana on huvitatud, et Eesti häbiplekk Euroopa Sumoliidu silmis maha saaks pestud.

RENE KUNDLA, Põhjarannik, www.monopol.ee

SUUSATAMINE: Otepää MK-etapp toimub kahepäevasena

Mai lõpus Antverpenis toimunud Rahvusvahelise Suusaliidu (FIS) kalendrikonverentsil otsustati, et järgmine suusatamise MK-etapp Otepää toimub 2003. aasta 12. ja 13. jaanuaril.

Sedapuhku on MK-etapp planeeritud kahepäevasena, avapäeval on kavas vabatehnikas ühisstardist võistlused, kus naised sõidavad 15 ja mehed 30 km. Teisel päeval toimuvad sprindi teatevõistlused. Kindel koht rahvusvahelises suusakalendris on Otepää ka 2003/2004 hooajal.

"Eeloleva hooaja kalendris ei olnud olümpiamängude tõttu meile enam ruumi", ütles konverentsil Eesti suusasporti esindanud Tiit Pekk.

Kuid ka tuleval talvel ei jää Eesti ilma rahvusvahelisest jõuproovist. 2002. aastal 12.-13. jaanuarini peetakse Otepää Skandinaavia karikasarja etapp, kus osalevad Soome, Norra ja Rootsi tugevamad suusatajad, kes ei ole samal ajal Val di Fiemme MK-etapil. Kavas on Gunderseni meetodil tagaajamisvõistlus. Samuti kuulub taas 10. veebruaril toimuv 33. Tartu maraton FIS-i Marathon Cup sarja.

Eestil on edaspidi ka oluliselt parem võimalus mõjutada suusaspordi arengut maailmas. Nimelt valiti FIS-i konverentsil maailmakarika ja kontinentaalkarika alakomitee esimeheks eelmise komitee esimehe Paavo M. Petäjä asemele Eesti Suusaliidu juhatuse liige, Otepää MK võistluse juhataja Tiit Pekk, kes oli eelnevalt olnud sama alakomitee liige.

EESTI SUUSALIIT/ESIL

MOTOSPORT: Kalevi Suursõit ühepäevasena

Tavakohane Kalevi Suursõit, ametliku nimega Kalevi XL Suursõit, Eesti TT, toimub tänavu 30. juunil ühepäevase võistlusena. Kokku peetakse üheksas võistlusklassis viis võistlusõitu. Hommikupoolikul peetakse treeningõitud, võistluste avamine on kell 14, esimene start antakse kell 14.45.

Seekordne suursõit on paljuski pühendatud mullu Tallinnas traagiliselt hukkunud viiekordse maailmameistri Joey Dunlopi mälestusele. Kurv, kus iirlane hukkus, on ümber nimetatud Dunlopi kurviks. Päev enne võistlusi (29. juunil kell 15) avatakse samas legendaarsele võidusõitjale mälestuskivi, mille on kujundanud skulptor Mati Karmin. Superbike'ide klass on ümber nimetatud Dunlopi klassiks, ka jätetakse välja andmata Dunlopi "firmanumber" 3. Nii mälestuskivi avamisele kui ka võistlustele on lubanud tulla Joey noorem vend Robert Dunlop, kes teeb kaasa 125 cm³ mootorrataste võistlusklassis.

Ettevalmistused suursõiduks on Rüütli hinnangul kulgenud kavakohaselt. Uue kätte on saanud Rummu kurvi ja Dunlopi kurvi vaheline rajaosa, samuti S-kurvi ja Pirita kurvi vahele jääv sirge. Üksikud ebatasasused TT-rajal tahtakse siluda võistluste-eelsel nädalal.

SPORTNET, www.sportnet.ee

SPORDIBAASID

Pirita Velodroom noorens maikuu lõpul märgatavalt. 32 aastat tagasi avatud omapärast spordirajatist kaunistab nüüd suurejooneline galerii. Peatribüüni sisemuses on hotellitubade asemel judo- ja piljardisaal.

"Tipptegijatele jääb siin ehk veidi kitsaks, kuid lastele on see suurepärase harjutuspaik," arvasid vennad Budõlinid, Euroopa kõveim vendade paar, uute ruumide avapeol.

Oma kiitva hinnangu andsid täiendehitusele ka Pirita Linnaosa vanem Ülle Rajasalu ja avalike suhete nõunik Valeri Maksimov, Eesti Judoliidu president Tõnu Lume, olümpiapronksmedalimees Indrek Pertelson, peatreener Aavo Põhjala, Tallinna spordi- ja noorsooameti juhataja, endine tuntud kergejõustiklane Tarmo Valgepea jt.

Nagu Pirita Velodroomi direktor Aavo Aunroos ütles, liiguvad mõtted seda rada, kuidas spordibaasi veel paremini kasutada. Et sellest oleks kasu võimalikult paljudele Pirita ja Lasnamäe elanikele. Läbi suve toimuvad laste

ühe ringi sõidu õhtud, mis omal ajal said toimuma just tänu treki asedirektor Eneken Vesmesele. Trekil kohtuvad pensionärid nii kevad- kui sügispeol, end näitavad tõukoerad, peetakse konkontserte, mõistagi selgitavad ratturid oma ala meistrid. Seda viimast, tõi küll, on aasta aastalt ikka vähemaks jäänud. Peab märkima, et trekk kui kunagise N. Liidu hinnatuid ning armastatuid rattaovale on minetanud oma tähtsuse. Ei sära enam.

Ratturite liidu juhtkonnal võiks olla üks prioriteete ka velodroomi au ja väärkuse taastamine. Kuni tee trekile pole veel rohtunud.

AARE KREILIS

Eesti-Soome spordialase koostöö uued valdkonnad

21. mail kohtusid Tallinnas Eesti ja Soome spordi kesklitute esindajad, kummagi maa idapoolsete piirkondade spordijuhid ning Soome spordikoolide ühenduse esindaja.

Arutluse all olid koostöö edendamise uued valdkonnad. Ühiselt leiti, et koostööd tuleks arendada eelkõige spordiklubide koolituse, klubi- ja arendamise ja laste/noorte liikumisharrastuse osas. Samuti lepit kokku, et septembri alguses külastab Eestit grupp Ida-Soome spordijuhte ning oktoobris läheb grupp Ida-Viru, Lääne-Viru ja Järvamaa spordijuhte vastukülaskäigule Soome. Nende külaskäikude kestel loodetakse kirja panna juba täpsemad plaanid edasiseks koostööks.

Kergejõustiku maailmameister teenib 60 000 dollarit

Augustis Kanadas Edmontonis toimuvatel kergejõustiku MM-võistlustel ootavad paremaid lisaks aule ja kuulsusele ka kopsakad auhinnarahad.

Rahvusvaheline Kergejõustikuföderatsioon (IAAF) on välja pannud preemiasummad iga ala kaheksale paremale ning maailmameistriks tulnu kasvatada oma pangaarvet 60 000 USA dollari võrra.

Hõbemedal maksab 30 000, pronksmedal 20 000 dollarit. Edasi jagunevad auhinnasummad nii: 4. koht – 15 000, 5. koht – 10 000, 6. koht – 6000, 7. koht – 5000 ja 8. koht – 4000 dollarit.

TOIVO TUKK, ETA

Kiiev tahab korraldada 2016. aasta olümpiamänge

Kiiev kavatses kandideerida 2016. aasta suveolümpiamängude korraldamise õigusele, teatas linna spordi- ja turismikomitee juht Valeri Tsõbuhh laupäeval. Tema sõnul valmistavad linna juhid juba ette taotluse esitamiseks vajalikke dokumente, et saata need Rahvusvahelisele Olümpiakomiteele (ROK).

Tsõbuhhi sõnul on ta pidanud juba eel-läbirääkimisi ROK-i liikme Valeri Borzovi ning ROK-i täitevkomitee liikme Sergei Bubkaga, kes on Kiievi algatust toetanud. Tsõbuhhi veendumuse kohaselt suudaksid linnavõimud 2016. aasta mängudeni jäänud viieteistkümnede aasta jooksul väga palju ära teha.

Kiievi võimalusi olümpialinnaks saada peab Tsõbuhh päris heaks, sest tema sõnul on Kiievi üks Euroopa kauneimaid pealinnu. Purjeregati läbiviimise kohaks võiks Kiievi linnaametniku hinnangul saada Sevastopool, mille juhtkond olevat ideega päri.

BNS

Pariis, Toronto ja Peking on favoriidid

Rahvusvaheline Olümpiakomitee kuulab mai keskel Lausanne'is 2008. aasta suveolümpiamängude kandidaatlinnade tehniliste aspektidega (spordirajatised, transport, majutus, keskkonnakaitse jne) tutvunud hindamiskomisjoni raportit.

Komisjoni esimehe Hein Verbrüggeni sõnul on võrdväärseid kandidaate kolm – Pariis, Toronto ja Peking. "Kõigil kolmel on ka väikseid puudusi, kuid neid on kerge kõrvaldada," sõnas Verbrüggen. Istanbuli ja Osaka kandidatuuri puhul leidis komisjon mitmeid küsitavusi eelkõige mängude rahastamiskeskmes.

Ehkki komisjon ei nimetanud seda üht ka kõige väarikamat kandidaati, võis Verbrüggeni sõnavõtust välja lugeda, et komisjon annaks mängud Pekingile. "Hiina pealinnal on hea spordikontseptsioon ja valitsuse täielik toetus ning Peking saaks mängude korraldamisega suurepäraselt hakkama," ütles ta.

ROK valib 2008. aasta olümpialinna 13. juulil Moskvas.

SPORTNET, www.sportnet.ee

Samaranch junior pürib ROK-i liikmeks

Ehkki enam kui kaksikümmend aastat Rahvusvahelist Olümpiakomiteed juhtinud Juan Antonio Samaranch paneb tänava juulis Moskvas oma volitused maha, jätkab isa jälgedes tema poeg. ROK-i täitevkomitee valis Samaranch juniori neljapäeval nende seitsme hulka, kes esitatakse ROK-i täiskogule kinnitamiseks uute liikmetena. 41-aastane Samaranch junior on Rahvusvahelise Moodsa Viievõistluse Föderatsiooni asepresident.

Lisaks Samaranchile valiti 76 kandidaadist veel Austraalia Olümpiakomitee president John Coates, endine Šveitsi president ja kaitseminister Adolf Ogi, Rahvusvahelise Maahokiföderatsiooni juht Els van Breda Vriesman (Holland), India Olümpiakomitee peasekretär Randhir Singh, Hongkongi Olümpiakomitee juht Timothy Fok ja Kameruni esindaja Issa Hayatou. Valituks saamiseks on salajasel hääletusel vaja lihthääldenamust.

SPORTNET, www.sportnet.ee

Salt Lake City medalid on igavad

2002. aasta Salt Lake City taliolümpiamängude medalid on lihtsad ega edvista ühegi kaunistusega, kirjutas ajaleht Salt Lake Tribune. Neid ei ilusta maaling nagu 1998. aasta Nagano mängude medalit, ei ole neil graniidist tuuma nagu Lillehammeri medalitel 1994. aastal ega kindlasti mitte kristall-lisandit nagu 1992. aastal Albertville'is. Lihtsalt kuld, hõbe ja pronks, muud ei midagi.

"Medalid on peaaegu purunenud," ütles olümpiamängude korralduskomitee esimees Mitt Romney, kes esitles medalite näidiseid ROK-i täitevkomiteele. Üks täitevkomitee liige pillas medali suure kolsuga põrandele, kuid kallile esemele ei tekkinud vähimatki kriimustust. Rahvale kavatseb Salt Lake City mängude korralduskomitee medalid demonstreerida aasta teisel poolel.

BNS

Toronto York Royal Hotel korraldas AIPS kongressi väga kõrge tasemel. Hääli loeti elektrooniliselt, keerulised hääletusedelid töödeldi ja tulemused teatati mõne minutiga.

Spordiajakirjanike Toronto kongressi peakorraldaja George Gross (paremalt teine) andis AIPS lipu tulevase aasta kokkusaamise organisatori kreeklase Yannis Theodo (vasakult esimene tumedapäine) kätte. Keskel (halli pea ja musta ülikonnaga) AIPS president Togay Bayatli.

Maailma spordiajakirjanikud kohtusid Torontos

ENN HALLIK, Pärnu Postimees, Toronto-Tallinn

23.-27. mail Kanadas Torontos toimunud maailma spordiajakirjanike ühendava organisatsiooni AIPS 64. kongressil oli delegaate 69 riigist. Meile geograafiliselt lähematest riikidest polnud esindatud Läti, Valgevene, Belgia ja Ukraina, kaugetest gigantidest puudusid India ja Austraalia, oma delegaate ei saatnud naaberriiki miskipärast ka USA.

AIPS-i presidendi Togay Bayatli, samuti senise peasekretäri Matti Salmenkylä (muide, Eesti spordiajakirjanike väga hea sõbra ja meie ametisunf-ti auliikme) aruanded olid delegaatidel aegsasti käes ning erilisi ülekušimisi ja väitlusi ei tekitanud. Nii Bayatli kui Salmenkylä tödesid, et AIPS-i koostöö suurvõistluste korraldajatega laabub hästi, erilise heameelega väideti AIPS-i finantsseisu paranismist viimastel aastatel.

Probleemid jalgpallivõistlustel

Saalist esitatud probleemide ja küsimuste ning presiidiumist tulnud vastulausetulevärgita AIPS-i kongress mõistagi ei jäänud – oli ju tegemist oma ala muredega hästi kursis olevate professionaalidega. Valusalt puudutati jalgpalli ja seda kahest aspektist.

Nii mõnegi riigi esindaja väitis, et tutvivõistluste korraldajad seavad end teinekord kõrgemale isegi FIFA-st ning AIPS-i ei taha tundagi, akrediteerides matšidele meelega ühele või kahele elimineerides kriitiliselt kirjutavaid ajakirjanikke. Teine aspekt seondus Euroopa mulluste meistri-võistluste finaalturniiriga, kuhu akrediteeriti soovivaldustest palju vähem ajakirjanikke. Paraku sattus nende sekka pabereid võltsides mitu mitteajakirjanikku, tööd ei teinud ka mõni AIPS-i kaardiga mees. Tagajärg: kusagil maailma nurkades jäi rahval otseinfo EM-ilt saamata.

Päris valusalt tõstusid üksteisest nii geograafiliselt kui kultuuritaustalt kaugete ja majanduslikult eri tasandil seisvate riikide erinevus. Mõni Aafrika ja Lõuna-Ameerika riik küsis, kuidas saaks AIPS, arengumaade liikmemaksu veelgi alandades, suurvõistluste akrediteerimise depostiit tühistades ja ajakirjanikke õpetades, aidata. Samal ajal tõstsid mõned rikkad riigid lausa mitmeks tunniks üles küsimuse, miks on võistluse lõppedes naisajakirjanikel raske pääseda intervjuudeks meessportlaste ja meesajakirjanikel naissportlaste riietusruumidesse.

Toronto tegi reklaami

Spordiajakirjanike maailmaliidu presidendiks valiti veel neljaks aastaks türklane Togay Bayatli. Tema, nagu ka esimeseks viitsepresidendiks valitud prantslase Alain Lunzenfichteri kõrval valimistel konkurente ei olnud.

Vahetus spordiajakirjanike tegevjuht: mitukümmend aastat AIPS-i peasekretäri ametit pidanud Matti Salmenkylä astus kõrvale ja lubas siinkirjutajale, et hakkab nüüd kalal käima. Salmenkylä asemel valiti AIPS-i peasekretäriks maltalane, senigi täitevkomiteesse kuulunud Charles Camenzuli. Asesekretäriks sai inglase Trevor Bond, AIPS-i laekuriks ungarlane Jenő Boskovic.

Rehimiseks läks kongressil viie asepresidendi ja kuue täitevkomitee liikme valimisel. Täitevkomitees ei ole üle paarikümne aasta esindatud Skandinaavia ja kui lisada Salmenkylä lahkumine, võib kongressi tõlgendada Põhjamaade põrumisena. Euroopa spordiajakirjanike ühenduse UEPS juht rootslane Leif Nilsson sai küll põhimõttelise toetuse kongressi Euroopa sektiiooni koosolekul, kuid ilmselt mujalt talle hääli ei lisandunud ja salajasel hääletusel reetis osa eurooplasigi. Tundmatu sakslane Laaser kogus kergelt 44 häält, president Bayatliga väidetavalt opositsioonis olevat ning mitme Euroopa riigi delegaadi arvates veidi kõrgi ja suhtlemisraskustes Nilssonit toetas 28 delegaati. Väga hull seis Skandinaavia ajakirjanikel ometi ei ole, sest Euroopa spordiajakirjanike pealikuna on Nilsson endiselt AIPS-i kõigi tähtsamate otsuste vastuvõtmise juures.

Toronto kasutas ajakirjanike kongressi oskuslikult ja raha kokku hoidmata, reklaamimaks oma linna kui 2008. aasta olümpia kandidaati. Päril võlgu ei jäänud teisedki kandidaadid Pariis, Osaka, Istanbul ja Peking, kes esitlesid end kõrvõimalike trüki-, interaktiivsete ja audiovisuaalsete materjalide ning suveniiridega. Läbi ei saadud siiski protestitagi: ühel öhtul ootas ajakirjanikke hotelli ees tiibetlaste täpselt ajastatud pikett, mis nõudis teadagi Pekingi elimineerimist olümpia taotlejate nimekirjast.

Järgmisel aastal on maailma spordiajakirjanike kongress olümpiamängude sünnikodus ja 2004. aasta olümpialinnas Ateenas.

EESTI KULTUURKAPITAL

Taani sport on organisatsioonide liitmisest vaid võitnud

VIRGE SOMMER, Kopenhaagen-Tallinn

Kopenhaagenis toimunud Põhjamaade spordiajakirjanike kongressil oli tähelepanu keskmes Taani sport, eelkõige jalgpall, ja seoses Lahti suusatamise maailmameistrivõistlustega esile kerkinud dopinguküsimus.

Kongressil osalejad olid kutsutud Taani Spordiliitu (DIF), kus kõneldi spordi keskliitu ja olümpiakomiteed ühendava organisatsiooni struktuurist ja töösolevatest projektidest. Kuna Eestis käib parasjagu kahe organisatsiooni – olümpiakomitee ja spordi keskliidu – ühendamise, oli õpetlik teada, kuidas toimus sama protsess Taanis ja mil moel on kaks spordiühendust koos eksisteerinud.

Esindaja ROK-i

Taanis liideti olümpiakomitee ja keskliit 1992. aastal. "See oli poliitiline otsus, kuna riik tahtis, et kaks organisatsiooni eksisteeriks koos," selgitas Morten Hansen DIF-i avalike suhete osakonnast.

DIF-i kuulub 56 alaliitu ja 1,6 miljonit liiget. DIF-il on veel kaks n.-ö. liikmesühendust: Taani Võimlemis- ja Spordiasotsiatsioon (DGI) ning Taani Firmspordiasotsiatsioon. DIF-i alla kuulub ka tippspordiga tegelev Team Danmark.

Ekki Morten Hanseni sõnavõtust selgus, et kahe organisatsiooni ühendamine on tulnud Taani spordile vaid kasuks, kinnitav seda ka tulemused. Taani on saavutanud viimastel aastatel rahvusvahelises spordis märkimisväärset edu. "Ateenas on meie eesmärgiks võita kümme medalit," teavitas Hansen suurejoonelise plaanist.

Taani spordijuhid ootavad pinevusega Rahvus-

vahelise Olümpiakomitee presidendi valimisi, sest Hanseni sõnul sõltub uuest juhust, mis suunas rahvusvaheline sport areneb. Ja sellest sõltub ka Taani spordi tulevik. "Meie sooviks on, et lähiajal saaksime ka oma esindaja ROK-i," rõhutas Hansen veel ühe aspekti, miks ROK-i presidendi valik on taanlaste jaoks oluline.

Jalgpalli finaaltourniir Põhjamaades

Taanis läheb sport paljudele korda – riik on spordirajatiste rohkuse poolest elanike arvu kohta Euroopas esikohal ja koguni 75 protsenti lastest tegelevad regulaarselt spordiga. Levinumad alad on käsipall, sulgpall, kuid mõistagi on Taanis ülekaalukalt populaarseim spordiala jalgpall.

Külaskäigul Taani Jalgpalliliitu (DBU) tutvustati Põhjamaade spordiajakirjanikele plaani pidada 2008. aasta Euroopa jalgpallimeistrivõistluste finaaltourniir üheaegselt Taanis, Rootsis, Norras ja Soomes. Neljas riigis peetava EM-i õnnestumisele lisas kindlust läinud suvel Belgia ja Hollandi võõrustada olnud EM, mille korraldus leidis väga positiivset vastukaja.

Euroopa Jalgpalliliit (UEFA) langetab otsuse 2008. aasta EM-i korraldaja suhtes kahe aasta pärast.

Põhjamaade spordiajakirjanike kongressi ajal oli kuum teema ka jalgpallurite vahelejäätamine

dopinguga. Sel kevadel jäid järjestikku keelatud ainete kasutamisega vahele Hollandi koondislased Edgar Davids ja Frank de Boer. Mõlemad mängijad patustasid anaboolse steroidi nandrolooniga.

Kopenhaageni ülikooli kliinikumi professori Bengt Saltini sõnul aga polnud jalgpallurite vahelejäätamine dopinguga vastu võistlejatele üllatus. "Huvitav, mis otsuse võtab nüüd vastu FIFA," arutles Saltin, "nad kas teevad range otsuse või mängivad selle peale, et mängijad ei teadnud nendest ainetest midagi."

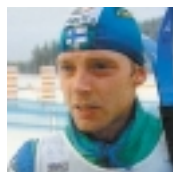
Arusaadavalt käsitles Saltin oma ettekandes ka Lahti suusatamise maailmameistrivõistlustel esile kerkinud dopinguprobleemi ja kinnitas, et keelatud ainet hemohes võeti selleks, et alandada vere hemoglobiini taset. "Vaid dopingutestimine enne suurvõistlusi, näiteks mitu kuud enne Tour de France'i võib anda märkimisväärsed tulemused," nentis tuntud dopinguga vastu võitleja.

Järgmine kord peavad Põhjamaade spordiajakirjanikud kongressi kahe aasta pärast Soomes Rovaniemis.

Mika Myllylä: Tippspordis valitseb võltsmoraal

Ligi kaks kuud pärast suusatamise MM-il Lahtis toimunud dopinguskandaali ei suhelnud Soome suusaiaidol Mika Myllylä avalikkusega.

"Võib ju olla, et mõni tippspordiga seotud inimestest on säilitanud siinilmsuse, kuid need, kellele tippsport tööd annab, teavad olukorda," oli Myllylä veendunud.

Põhjamaade abrite äss avas keelepaelad Yleisradio TV 2 saates Punainen lanka ja tema jutt oli süge. "Tippsport on iseenesest haiglaslik nähtus. Idee, et inimesest tahetakse füüsiliselt teha üliinimest on ju iseenesest haiglaslik," pörutas Myllylä ja jätkas: "Tippspordis käib kulissideta-gune mäng, see on täis valet, salatsemist, võltsmoraali. Ning seda juba lähtuvalt algsest vaatenurgast tippspordile."

Mika Myllylä ei usu, et spordis tippuõnne saamiseks leidub veel puhast teed. "Tippsport on viimastel aastakümnetel palju muutunud. Pole ju ka vormel-1 autod enam sellised kui kaheksaküm-nendate aastate alguses," tõi Myllylä paralleeli.

Suusaasna kinnitusel enamik tippspordiga seotud inimesi teavad nn puhta spordi olematust.

Seda, et ta ka ise keelatud ainet hemohesi tarvitab, seletas soomlane juba tuntud viisil. "Aine oli suusaringkonnades ammu teada-tuntud. Olin vahetult enne MM-i olnud haige ning vajasin soonesisest vedelikku, et distantsil ei tekiks organismis vedelikupuudust. Samas ei tundunud mulle, nagu oleks hemohes mu suutlikkust parandanud. Plasmaekspanderist kuulsin alles siis, kui teatati Jari Isometsä vahelejäätamisest dopingukontrollis," kinnitas Myllylä.

Ta oli valmis selgitama oma eetilise-moraalseid tõekspidamisi. "Tippsport on nagu habras jää, millel on vaja oskuslikult liikuda, kui tahad saavutada edu," viitas Myllylä nn alpinisti efektile ja lisas: "Teine asi on anaboolseid steroidid, mis on keelatud. Tegelik olukord on selline, et kõik,

mis ei ole keelatud, on lubatud. Selle vastu võidelda on mõttetu."

Oma peitupugemist avalikkuse eest seletas mees järgmiselt: "Kui Janne Immoneni dopingutarvitamine ilmsiks tuli, tahtsin koos perega kuhugi kaduda ja enam mitte kunagi avalikkuse ette tulla. Kui esimene positiivne dopinguproov ilmsiks tuli, tundsin vaid puhast hirmu. Ma teadsin ju, et me kõik olime ühes paadis. Sellist tunnetulva polnud ma veel kunagi kogunud. Olin šokis. Pakkisin asjad 15 minutiga ning kodutee oli mulle väga vaevaline ja pikim, mis kunagi olnud."

Myllylä sõitis Lahtist otse koju. "Mul oli vahepeal tunne, et nüüd on surm saabumas. Kogu maailm näis kokku varisevat. Kõik süüdistasid mind ja näitasid näpuga. Hakkasin siis isegi uskuma, et tegu oli ranga kuriteoga," kirjeldas Myllylä oma tundeid.

Tippsport on armutu, see sai soomlasele Lahti järel selgeks. "Võitmisest saab ühel hetkel kinnisidee, mis varjutab kõik muu. Aastakümneid on moraal tippspordist väga kaugel," väitis Myllylä.

Palju õnne!

JUUNI

HALDNA, Leho	40	1. juuni	Eesti Orienteerumisliit – president, EOK liige
RAIE, Jaak	25	1. juuni	Eesti Akadeemiline Spordiliit – peasekretär
VAIKJÄRV, Mati		2. juuni	Olümpiane – vibusport 1972
PACHEL, Raiko		2. juuni	Olümpiane – ujumine 2000
VALDMETS, Uno		3. juuni	Jõgeva Spordiliit "Kalju" – esimees
EDASI, Endel		4. juuni	Olümpiane – ujumine 1952
LEVANDI, Anti	60	6. juuni	Eesti Jahispordi Liit – peasekretär
KUUS, Taivo		6. juuni	Olümpiane – suusatamine 1992, 1994
KLAS, Eri		7. juuni	EOK liige
TIKERPÄE, Sirje		7. juuni	Harjumaa Spordiliit – juhataja
VÕSU, Marika		7. juuni	Haapsalu Spordiamet 1996
KRUUV, Krista	30	8. juuni	Olümpiane – purjetamine 1992, 1996
MURASEV, Tõnu	55	9. juuni	Teenekas spordijuht
ZILMER, Kaarel		9. juuni	Eesti Suusaliit – peasekretär
OTS, Aivar		9. juuni	Eesti Võistlustantsu Liit – peasekretär
NOVOSJOLOV, Nikolai		9. juuni	Olümpiane – vehklemine 2000
VÄRAVAS, Ants		10. juuni	Olümpiane – jalgrattasport 1964
KUHI, Vello		10. juuni	Haapsalu Spordiamet – juhataja
PÖDER, Koit	40	10. juuni	Eesti Aerutamisföderatsioon – tegevdirektor
TEESALU, Tõnis		10. juuni	Eesti Saalibändi Liit – peasekretär
SALUMÄE, Erika		11. juuni	Olümpiane – jalgrattasport 1988, 1992, 1996, EOK liige
AASMÄE, Meelis	13. juuni	13. juuni	Olümpiane – suusatamine 1998
POLJAKOV, Nikolai	50	14. juuni	Olümpiane – purjetamine 1976, 1980
HELINURM, Kaija		14. juuni	Mitmekordne maailmameister laskesuusatamises
KULLAM, Ilmar		15. juuni	Olümpiane – korvpall 1952
PÄÄSUKE, Tõnu		15. juuni	Eesti Laskesuusatamise Föderatsioon – peatreener
BUKREJEV, Valeri	15. juuni	15. juuni	Olümpiane – kergejõustik 1992, 1996
KUUSING, Kaijo		15. juuni	Olümpiane – purjetamine 1992
SUIJA, Silja		15. juuni	Olümpiane – suusatamine 1994
VIIRMAA, Merle		15. juuni	Olümpiane – laskesuusatamine 1994
KÄLLE, Uno	70	16. juuni	Teenekas kergejõustikutreener
METSTAK, Margus	40	16. juuni	Audentese Spordikooli pallimängude õppetooli juhataja
PAAVO, Ahto		16. juuni	Kohtla-Järve Linnavalitsus – spordinõunik
KUUDA, Toomas	40	16. juuni	Pärnu Kuuda Tennisekool
MAST, Helen		16. juuni	Hiiumaa Spordiliit – peasekretär
ORASSON, Pirje		16. juuni	Eesti Käsiapalliliit – sekretär
RIISALU, Eva		18. juuni	Rapla MV haridus- ja kultuuriosakond – peaspetsialist
KUUTOK, Kristiina	25	18. juuni	Eesti Korvpalliliit – sekretär
SIFF, Endel		20. juuni	Eesti Tennis Liit – president
LIPP, Heino		21. juuni	EOK auliige
ÕÕPIK, Vahur		21. juuni	TÜ kehakultuuriteaduskond – dekaan
NILK, Andrus		21. juuni	Spordiajakirjanik
BOROVIK, Dmitri		21. juuni	Olümpiane – laskesuusatamine 1998
VADI, Hans		22. juuni	Eesti Lennuspordi Föderatsioon – president
KÄRNER, Jaan		23. juuni	Eesti Jõutõsteliit – peasekretär
SOMMER, Sven		23. juuni	EOK – avalike suhete juht
ROODA, Jaan		24. juuni	Saaremaa Spordikool – direktor
TEPPAN, Jaanus		24. juuni	Olümpiane – suusatamine 1992, 1994
SAARON, Viktor		24. juuni	Eesti Indiac Liit – asepresident
EK, Ants		25. juuni	Eesti Korvpalliliit – tehniline sekretär
NOOL, Erki		25. juuni	Olümpiane – kergejõustik 1992, 1996, 2000
RÄÄK, Tiit		26. juuni	ETV Sport – sporditoimetaja
SILDOJA, Heino	50	26. juuni	Tallinna Spordihall – direktor
NOORMETS, Joe	35	26. juuni	ESK – peaspetsialist
DOBKEVITSCH, Ivo		26. juuni	Spordiajakirjanik
KALJULA, Anton		27. juuni	Hiiumaa Spordiliit – esimees
KARUKS, Tiit	55	28. juuni	Spordiajakirjanik
LILLO, Erik		29. juuni	Spordiajakirjanik
KIRSIPUU, Rein		30. juuni	Teenekas jalgrattaspordi treener
LEVANDI, Anna		30. juuni	Iluuisutamistreener

JUULI

KEES, Tõnu		1. juuli	Spordiajakirjanik
SARRI, Andres		2. juuli	Eesti Jahispordi Liit – president
LUIK, Rein		3. juuli	Eesti Autospordi Liit – peasekretäri asetäitja
SUURVÄLI, Viuu	60	4. juuli	Eesti Lennuspordi Föderatsioon – peasekretär
NIGLAS, Meinhard		5. juuli	Eesti Maadlusliit – peatreener
OSILA, Helar		5. juuli	ETV Sport – sporditoimetaja
OJASE, Ilmar		6. juuli	Olümpiane – ujumine 1992

Spordikalender

23.06		judo: Euroopa klubide karikas III ring
23.06-24.06		vehklemine: Ramon Fonst karikas M, Havanna
23.06-24.06		judo: A-kategooria turniir, Minsk
26.06		jalgrattasport: Eesti MV eraldistardist, Paldiski
27.06-30.06		ujumine: Moskva Karikas, Moskva
27.06-1.07		ujumine: Rootsi meistrivõistlused, Sundsvall
28.06		kergejõustik: Valga kergejõustiku õhtumiting – EKJL GP II etapp, Valga
28.06-29.06		kreeka-rooma maadlus: G. Lurichi mälestusvõistlused, Tallinn
29.06-30.06		rühmviimlemine: MM, Tallinn
29.06-1.07		sõudmine: MK III etapp, Viin
29.06-1.07		aerutamine: World Cup 4, Kopenhaagen
29.06-1.07		püss/püstol, laskmine: Eesti MV, Elva
29.06-1.07		TRK, jalgratas: MK III etapp, Pordenonte
30.06		aerutamine: Rahvusvaheline Meremaraton, Tallinn
30.06-1.07		kergejõustik: Euroopa Karika I liiga kümnevõistluses, Ried
30.06-1.07		kergejõustik: Euroopa Karika I liiga seitsmევõistluses, Kaunas
30.06-1.07		sõudmine: Tampere Regatt, Tampere
1.07		lauatennis: Eesti SS KALEV MV / ETLT GP I etapp, Tallinn
1.07		jalgrattasport: Eesti MV grupivõistlused / Estonian Cup, Riia
1.07		jalgratas: Võru I rattasõit, Võru
1.07		jalgrattasport: Kalevi lahtised MV, Nõmme
1.07		takistusõit, ratsutamine: EMV ponid, Tallinna RB
2.07-4.07		kreeka-rooma maadlus: Summer Games õpil., kad., jun., Stockholm
4.07		kergejõustik: heitjate seeriavõistlused II etapp, Tallinn
4.07		kergejõustik: Tõrva kergejõustiku seeriavõistlused III etapp, Tõrva
4.07-8.07		sõudmine: Henley Kuninglik Regatt, Henley
4.07-9.07		vehklemine: Euroopa MV M+N, Koblenz
4.07-14.07		kergejõustik: MM veteranidele, Brisbane
5.07-8.07		ujumine: EM juunioridele, Malta
5.07-8.07		ujumine: Soome meistrivõistlused
6.07-7.06		võrkpall: rannavõrkpall Üllesummer N, Tallinn
6.07-7.06		võrkpall: rannavõrkpall Üllesummer M, Tallinn
6.07-7.07		triathlon, armeesport: EKV meistrivõistlused, Tallinn
6.07-8.07		karate: MM üliõpilastele
6.07-8.07		püss/püstol, laskmine: K. ja J. Vilbergi KV, Kaiu
6.07-8.07		püss/püstol, laskmine: EST-FIN-SWE jun. maavõistlus, Elva
6.07-8.07		võrkpall: MM kvalifikatsioon M, Bursa
6.07-8.07		jalgrattasport: Vooremaa mitmepäevasõit, Vooremaa
7.07		aerutamine: Eesti MV 200, 500, Tartu
7.07		takistusõit, ratsutamine: Peugeot Karikas, Tallinna RB
7.07		triathlon: Viitna triathlon, Viitna
7.07		ujumine: Eesti avaveeujumise I etapp, Viljandi
7.07		FITA-1, vibulaskmine: Pärnu MV, Pärnu
7.07-8.07		kergejõustik: Eesti meistrivõistlused, Tallinn
7.07-8.07		sõudmine: Viljandi Paadimees, Viljandi
7.07-8.07		MTB XC, jalgratas: MK IV etapp, Whistler
7.07-8.07		MTB DH/DL, jalgratas: MK III etapp, Whistler
7.07-29.07		jalgrattasport: Tour de France
8.07		vibulaskmine: Falco maastikulaskmise võistlused, Pärnu, Tammiste
8.07		male: Ilmar Raua memoriaal, Viljandi
9.07-11.07		TRK, jalgratas: Tallinna MV olümpiaalad, Tallinn
9.07-15.07		tennis, maasport: MSL Jõud MV noortele, Haapsalu
9.07-15.07		tava-, lühirada, teade juunioride MM, Miskolc
9.07-15.07		maastikulask-, vibulaskmine: EM, Zelezna Ruda
10.07		kergejõustik: Miilijooks, Valga
10.07		kergejõustik: Staier seeria: IV etapp, Viljandi
11.07-14.07		4-päeva jooks, VII 4 EST, Ootsipalu/Kirikumäe
11.07-14.07		vibulaskmine: Euroopa juunioride KV, Nymburk
11.07-15.07		korvpall: noormeeste 6. EM (s. 1982) kvalif.
12.07		kergejõustik: EKJL GP-võistlussarja III etapp, Viljandi
12.07		jalgrattasport: Cignol – rattaneljapäevakud, Tallinn
12.07-15.07		kergejõustik: alla 23. a. EM (sünd 1979 ja nooremad), Amsterdam
12.07-15.07		kergejõustik: noorte MM (sünd 1984 ja nooremad), Debrecen
12.07-21.07		püss/püstol, laskmine: CICM MM, Lahti
13.07		kergejõustik: Nikolai Küttise auhinnavõistlused, Kreenholm
13.07		jalgratas: Velotreff 2001, Jõgeva
13.07		triathlon: Watergate triathlon, Pärnu
13.07-14.07		kergejõustik, armeesport: EKV meistrivõistlused, Pärnu
13.07-15.07		sõudmine: MK IV etapp, München
13.07-15.07		aerutamine: World Cup 5, Zagreb
13.07-15.07		jalgrattasport: Pärnu veteranide tuur, Pärnu
13.07-15.07		takistusõit, ratsutamine: MK etapp, Tallinna RB
13.07-15.07		autoralli: Kurzeme Ralli, Liepaja
13.07-15.07		male: naiste suveturniir, Pärnu

KUNTS, Juhan	45	8. juuli	Eesti Mootorrattasp. Föderatsioon – peasek.
MAIDLO, Juhan		9. juuli	Spordiajakirjanik
LAURI, Kaljo		9. juuli	Eesti Maaspordiliit "Jõud" – aseesimees
KOLGA, Sven		10. juuli	ESK juhatus
VIIRMAA, Leili		11. juuli	Eesti Judoliit – sekretär-raamatupidaja
VORONETSKI, Sergei		11. juuli	Spordiart
LIND, Heino	70	12. juuli	EOK liige
SUVI, Toivo		13. juuli	Eesti Jalgratturite Liit –juunioride koondise treener mnt.
SEENE, Teet		15. juuli	TÜ KT – spordibioloogia instituut
JALAK, Rein		15. juuli	Tippspordi Uuringute Keskus – juh., EOK liige
SAVELJEV, Igor		15. juuli	Spordiajakirjanik

Kolmas sektor spordiorganisatsioonide poole pealt

MAIK ARVISTO

Eesti Spordi Keskliidu aseesimees, Rahvusvahelise Spordisotsioloogia Assotsiatsiooni juhatuse liige

ÜRO on kuulutanud tänavuse aasta Rahvusvaheliseks Vabatahtlike Aastaks. Sellest ideest on kantud ka 27.-29. juunini Tallinnas toimuv 15. Euroopa spordikonverents. Kolme päeva jooksul otsivad ligi 150 delegaati 30 maalt vastust küsimusele, mis sisaldub ka konverentsi teemas – "Sports volunteer – quo vadis?" Konverentsil peetakse paarkümmend ettekannet, lisaks toimub seoses konverentsiga teisigi üritusi.

Mittetulundusühendustena, kolmanda sektori kandjatena, tavatsetakse meil mõista eelkõige oma sotsiaalsete õiguste eest seisvaid ja heategevuslikke organisatsioone. Samas võib väita, et spordisüsteem, mis põhiosas moodustubki mittetulundusühingutest, on klubide ja liitude süsteemi näol üks väljakujunenumaid ja rahvusvahelistesse katusorganisatsioonidesse kuulumise põhjal üks internatsionaalsemaid Eestis ning ühendab praegu umbes 90 000 inimest.

Mittetulunduslikud spordiühendused näevad oma peaülesannet huvijärgse vabatahtliku, arendava ja meelelahutusliku tegevuse viljelemises, mis loomulikult eeldab osalusdemokraatia ja võrdõiguslikkuse rakendamist ning teenib lõppkokkuvõttes rahva elujõu ja elukvaliteedi parandamise huve.

Mittetulunduslike spordiühenduste katusorganisatsiooni – 1990. aastal taastatud Eesti Spordi Keskliitu – kuulub tänaseks 1200 klubi baasil moodustunud 97 spordi-

liitu. Üleminek nõukogudeaegselt sisuliselt riiklikult juhitud spordisüsteemilt vabale klubikesksele süsteemile aktsepteeriti juba 1989. aastal toimunud Eesti Spordi Kongressil ja fikseeriti Eesti Spordi Hartas (1994) ning hiljem ka Eesti Spordi Seaduses.

Euroopa Spordi Hartast ja nn "Euroopa spordi mudelist" lähtuvad printsiibid nagu osavõtuks võrdsete võimaluste loomine kõigile huvigruppidele sõltumata rahvusest, sotsiaalsest seisundist, soost jms, võrdne ligipääs juhtimisele; Ausa mängu reeglite austamine; võitlus negatiivsete nähtustega nagu doping, huligaansus jms; mitmekülgne sotsiaalne partnerlus ja mõned teised juhtmõtted on võetud järgimiseks ka Eesti spordiliikumises. Globaliseerumisprotsessi aspektist nähakse spordis soodsat keskkonda nii integreerumiseks kui ka rahvusliku identiteedi säilitamiseks.

Eesti spordi klubilisel süsteemil on veel küllalt ruumi kvantitatiivseks kasvuks, kui arvestada, et näiteks Põhjamaades, Austrias ja Saksamaal kuulub spordiklubidesse 30-40 protsenti vastavaealisest elanikkonnast meie 7-8 protsendi vastu. Meil prevaleerib endiselt kitsas võistlusspordilik mudel ning humaansele tervisespordi ideoloogiale jääb üpris vähe kohta ja tegelikku toetust. Kvalitatiivselt on meie spordiklubid veel kaugel tõelisest klubikultuurist, ei oma piisavalt aateid kandvaid traditsioone ega ka laiemat toetajaskonda.

Tänaseks on spordis kokku lepitud teatud tööjaotuses avaliku ja mittetulundussektori vahel ning seda nii seaduse tasandil kui ka spetsiaalses koostöö- ja partnerluse lepingus kultuuriministeeriumi ja spordi keskliidu vahel. Üldpõhimõttena olgu siinkohal välja toodud, et selles üldises tööjaotuses jääb spordi materiaalne ja õigus-

lik tagamine peajasjalikult avalikule sektorile, vahetu sportliku tegevuse läbiviimine mittetulunduslikele ühendustele.

Igapäeaelus muidugi probleeme jätkub – riikliku toetuse mehhanismis vajavad täpsustamist nii prioriteetidid, kriteeriumid kui ka kontrollimeetmed, seda eriti spordikoolide sisulise tegevuse kandumisel spordiklubidesse. Kuivõrd iseseisvad saavad olla mittetulunduslikud spordiühendused, sõltudes materiaalselt avaliku sektori ja sponsorite toetusest? Kas äri- ja võimeeste ülekaalu korral klubide ja liitude juhtorganites ei kannata mitte spordikordalduse professionaalsus? Ja nii edasi.

Omaette ja suhteliselt uus probleemide valdkond on moodustunud seoses äri-sektori laieneva rolliga spordis nagu profispord, ärilised tervisekeskused jms. Näiteks tipptulemuse taotlemine rahvusvahelisel areenil eeldab kõigi kolme sektori koostööd, professionaalset tööd ja asjaajamist, kuid kus lõpeb seal tegevuse mittetulunduslik iseloom? Kas äri-sektori spordiinstituutsioonid peaksid järgima mittetulunduslike spordiorganisatsioonide poolt aktsepteeritud aateid?

Mittetulundusühingute ja erakondade koostöömemorandumit, riigikogule väljatöötatavat kodanikuühiskonna arengukontseptsiooni ja teisi sellel pinnal sündivaid ettevõtmisi aga tuleb igati tervitada, sest peale kõige muu soodustavad need sportlike ühenduste koostööd nii teiste mittetulundusühingutega kui ka muude instituutsioonidega.

Jääb loota, et teoksilolev ei kujune demokraatia mängimiseks, demokraatia puudumise kattevarjuks, vaid tõhusaks sammuks asjatundliku ja tõelise osalusdemokraatia poole.

Üheskoos unistust kandes

Täiuseihalus.

Mõttelend.

Tegevushaare.

Ühtekuuluvus

suures ja õilsas

mängus.

Kustumatu valgus,

mis väärrib

lugupidamist.

Unistus,

mis saanud

alguse

päikesekiirest.

EOK SPONSOR

E E S T I O L Ü M P I A L I I K U M I S E T O E T A J A D 2 0 0 1 - 2 0 0 4